

PLANINSKI UTRINKI

Številka 31

Februar 2017

Planinsko društvo Brežice

VSEBINA

Uvodnik.....	1
Beseda predsednika.....	2
Poročila za leto 2016	3 – 12
Priznanja in zahvale	13
Pogovor	14 – 15
Naravovarstveni nadzornik	16
Za čisto naravo.....	17
Naše štoklje	18
Izginjanje Triglavskega ledenika	19 – 20
Med Belo in Mrzlo goro	21 – 22
Po poti soške fronte	23 – 24
Slovenjegoriška planinska pot	25 – 26
Marjan, ne zapusti nas	27
Poletni Slavniki	28
Neuspeli poskus	29
Obeležje slovenskemu tolarju.....	30
Krniške skale.....	31
Križevnik in Veliki vrh	32
Gora vedno čaka	33 – 34
Zgodba o Etni	35 – 36
Madeira	37 – 38
Dvajset let torkarjev.....	39
Srečanje Šentvidarjev	40 – 41
Brati gore – drugič.....	42
Ob 20-letnici sodelovanja.....	43
O nas so pisali.....	44- 45
Zanimivosti	46
Program za leto 2017.....	47 – 52

Planinski utrinki

Glasilo PD Brežice

Naslov

Planinski društvo Brežice, Cesta prvih borcev 11, 8250 Brežice

Uredniški odbor: Milena Jesenko, Tone Jesenko, Matej Petrič,
Mojca Šterk, Jože Lovenjak

Jezikovni pregled: Milena Jesenko

Prevodi: Vera Samohod

Slika na naslovnici: Helleborus niger, foto Dušan Klenovšek

Slika na zadnji strani: Iz tabora na Grintovec, foto Matej Petrič

Oblikovanje in prelom: MRGB d. o. o. Brežice

Tisk in vezava: Artisk, Aleksander Rožmasn, s. p. Dobova

Naklada: 400 izvodov

Glasilo je brezplačno. Delo uredniškega odbora, lektoriranje, prispevki in fotografije niso honorirani. Oblikovanje in tisk sta plačana iz sredstev Občine Brežice ter sredstev donatorjev in sponzorjev.

Gozd Foto Teo Hrvoje Oršanič

»Pa kaj se mučite po gorah! Vse te razglede, ob katerih vzdihujete in umirate od vzhičenja, vidim, kadar hočem na internetu. Pa še lepše, ker nimam zamegljenega pogleda od potnih srag, ki vam zalivajo oči!« Ta, ki je izustil tole, je za planinstvo izgubljen primer. Antipod takemu razmišljanju je dobrih 55.000 navdušencev, ki tvorijo članstvo planinskih društev, teh je ta hip v Sloveniji kar 287. Povezani v krovno Planinsko zvezo Slovenije imajo zagotovljenih 1974 dobro vzdrževanih planinskih poti v skupni dolžini 10.004 kilometrov, prenočijo lahko v 179 kočah in zavetiščih. Pa še vrsto ugodnosti imajo, pri čemer velja izpostaviti predvsem zavarovanje za primer nezgode. Slovenske gore gostijo letno okoli 1,4 milijona obiskovalcev!

Planinska društva vodijo srčni ljudje, vsi brez izjeme prostovoljci. Upravni odbor s predsednikom na vrhu poganja življenje društva, za kar je potrebno znanje, a je nujno dodati še voljo, energijo, vztrajnost, predanost, visoko mero odgovornosti. PD Brežice je od njegove ustanovitve pred 67 leti vodilo devet predsednikov. Naj se jih spomnimo: Ignac Poljanšek, Zvonimir Gaberšček, Miroslav Kugler, Franjo Habijan, Danilo Pečnik, Franjo Zorko, Anton Ajster, Marija Veble in Tone Jesenko. Večinoma so vodili društvo en mandat ali manj, redko dva, svojevrsten rekord pa ima legendarna Marija Veble, 23 let! Vsak od njih je dodal svoj kamenček v mozaik uspešnosti. Tudi zadnji, Tone Jesenko, ki se mu izteka tretji mandat. »Ko se izpoješ, predaj mesto drugemu!« Tako enostavno je to! Je res? »Ja, če izključiš čustva in vklopiš razum. Moje srce bo še vedno utripalo planinsko, ni pa več moči za nove izzive. Popolnoma zaupam naslednici!«

Milena Jesenko, urednica

Planinsko društvo Brežice šteje letos 67 let. V tem času se je nabralo nemalo dogodkov, ki sodijo v društveno zgodovino. Člani vseh dosedanjih upravnih odborov in njihovi predsedniki so dodajali delčke k pestrosti programa, skrbeli za širjenje članstva, izobraževanje vodnikov in markacistov, za izvedbo izletov in varno vodenje po gorah. Tudi sam sem bil vrsto let del te zgodbe in tako dodobra spoznal, da je za uspešnost dela nujna trdna ekipa, ki sprejema odločitve, stoji za njimi in vodi k njihovi uresničitvi. Zato so tako dosežki kot odstopanja plod skupnega dela in odgovornosti vsakega od nas, ki ste nam zaupali vodenje društva. Drugo moje spoznanje pa je, da je zakonodaja postavila pred društva, tudi planinska, toliko zahtevnih opravil, da smo jim volonterji – prostovoljci vedno težje kos.

Kaj smo počeli v letu 2016, boste v strnjeni obliki našli na prvih straneh Planinskih utrinkov. Kje vidim uspešnost dela v iztekajočem se mandatu? Izpostavil bom le nekaj zadev, za katere menim, da jih je potrebno poudariti:

- Trudili smo se za transparentnost delovanja, tako da ste bili člani in širša javnost seznanjeni o aktualnem dogajanju v društvu in celotni planinski organizaciji. Informacije ste našli na spletni strani društva, v e- sporočilih in objavah v medijih. Člani društva ste bili o vsem dogajanju obveščeni še neposredno na vsakoletnem zboru članov, ko ste tudi prejeli naše glasilo z mnogimi podatki.
- Največ skrbi smo usmerjali v izvajanje izletniškega programa, ohranili smo vse tradicionalne pohode in letni tabor.
- Planinska skupina upokojencev »torkarjev« predstavlja zvesto in v 20 letih delovanja tesno povezano jedro društva.
- Poživili in nadgradili smo delo mladinskega odseka, se vključili v tekmovanje Mladina in gore ter v Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje (SPOT).
- Skrbeli smo za vzdrževanje in čiščenje planinskih poti, zavetišča in bivaka ter markirali odsek nove Slovenske turno kolesarske poti. Sodelovali smo pri pripravi katastra planinskih poti.
- Redno smo skrbeli za licenčno usposabljanje kadra – vodnikov, markacistov, varuhov gorske narave in za nabavo nujne opreme.
- Svojo dejavnost smo obogatili s kulturnima prireditvama: projekt »Brati gore« in »Srečanje Šentvidarjev«. Planinskim utrinkom smo dali lepšo podobo in jih vsebinsko obogatili s kakovostnimi prispevki.
- Ohranili smo število članstva in omogočili uporabo NAVEZE za potrebe enotne evidence članstva v PZS.
- Ohranili smo povezavo s prijateljskimi društvi in sodelovali z MDO zasavskih in posavskih PD ter PZS, ves čas pa imeli dobre odnose in sodelovanje s Športno zvezo Brežice in Občino Brežice.

Veliko, veliko večjih ali čisto drobnih opravil je potrebnih in stotine in stotine ur prostovoljcev, da je delo društva ocenjeno kot uspešno. Končno oceno date vedno vi, člani. Prepričan sem, da bo novo vodstvo nadgradilo naše delo.

Ob zaključku svojega tretjega mandata pa mi dovolite še čisto osebno misel: Rad sem bil vaš predsednik, z vami sem doživljal izjemno lepe trenutke na potovalnih taborih, izletih, akcijah. Zahvaljujem se vsem vam, spoštovane planinke in planinci, članom organov Planinskega društva Brežice, Občini Brežice, Športni zvezi Brežice in številnim podpornikom, ki ste v dvanajstih letih delovali skupaj z menoj za razvoj planinske misli in planinskega gibanja v občini Brežice. Upam si trditi, da smo uspešno dograjevali mozaik planinskih vrednot, da nam je planinstvo v čast in ponos. Novi predsednici in vsem vam kličem: Srečno in naj bo vaš korak vselej in povsod trden in varen!

Tone Jesenko

UPRAVNI ODBOR

Število sklepčnih sej v letu 2016: 11

V mandatu, ki ga letos zaključujemo, so v UO PD Brežice delovali:

Tone Jesenko, predsednik društva,

Danica Fux, podpredsednica društva,

Monika Volk, tajnica društva,

Jožica Dražil, odgovorna za članstvo,

Tone Hribar, načelnik vodniškega odseka,

Olga Kržan, načelnica Odseka za varstvo gorske narave,

Vera Polak, blagajničarka,

Marjan Rovan, načelnik odseka markacistov, gospodar društva in vodja PS upokojevcem »torkarjev«,

Irena Suša, odgovorna za organizacijo planinskih večerov in javnost dela društva,

Nuša Vanič, načelnica Mladinskega odseka je 2014 zaradi družinskih razlogov prenehala z delom, **Mojca**

Šterk je bila na zboru članov 13.2.2015 izvoljena za novo načelnico Mladinskega odseka,

Katjuša Okrošek, pomočnica načelnice Odseka za varstvo gorske narave, je marca 2014 zaradi službenih obveznosti prenehala z delom v upravnem odboru.

Število članov se je v primerjavi z letom 2015 znižalo za 12 zaradi manjšega števila predšolskih in osnovnošolskih otrok, povečalo pa se je število starejših članov, tako da nas je sedaj 359.

Na sejah UO smo največ časa namenili analizi opravljenega dela in zadolžitvam za izvedbo tekočih nalog v določenem mesecu. Odzivali smo se na številna vabila tako na zборе članov drugih planinskih društev kot na aktivnosti v organizaciji MDO in PZS, zastopani smo bili na vseh pomembnih dogodkih v slovenskem planinstvu. V tem letu je potrebno ponovno izpostaviti bogato dejavnost našega Mladinskega odseka in organizacijo družinskega tabora. Posodobili smo društveno spletno stran. O nas so poročali tudi mediji (Dolenjski list, Posavski obzornik, Planinski vestnik).

VODNIŠKI ODSEK

Načelnik Tone Hribar

DRUŠTVENI IZLETI

Število real. izletov: 40

Število udeležencev: 1089

Poprečno štev. na izlet: 27

Število odpadlih izletov: 15

Tudi minulo leto so vodniki skrbno vodili ture. Pri izvedbi izletov so nam pomagali tudi prijatelji iz drugih društev: Janko Meglič, Štefan Močnik in Borut Vukovič. Z vseh poti so se udeleženci vrnili brez poškodb. Odpadlo pa je več izletov: 2 x zaradi nevarnosti plazov, 6 x je pohod onemogočilo slabo vreme, 5 x premalo prijavljenih, 2 x pa izlet ni bil razpisan zaradi odpovedi vodnika. Število udeležencev je največje na tradicionalnih pohodih in na izletih v taboru. Sicer pa se še kar nadaljuje nižja udeležba na turah v oddaljene gore, kjer so stroški višji.

Posvet na Grintovcu Foto Matej Petrič

IZPOPOLNJEVANJE VODNIKOV PZS

I. V SNEŽNIH RAZMERAH

12. in 13. 3. 2016, Koča na Grohotu pod Raduho
ANTON HRIBAR

II. V KOPNIH RAZMERAH,

28. in 29. 5. 2016, Dom na Boču
SIMON MATIJEVC
MARIJA NOVAK

III. STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE MARKACISTOV

Dela z motorno žago v gozdu
 12.11.2016, Postojna
MEHEMED TOKIĆ

ODSEK MARKACISTOV

Načelnik Marjan Rovan

Markacisti so v preteklem letu kljub temu opravili številne naloge:

- udeležili so se zbora markacistov MDO zasavskih in posavskih PD na Šmohorju, zbora slovenskih markacistov na Igu ter delovne akcije ob dnevu slovenskih markacistov v Kočevju,
- očistili so Brežiško planinsko pot, Tončkino pot na Šentvid in skupaj z Odsekom za VGN organizirali in izvedli tradicionalno vsakoletno čistilno akcijo na planinskih poteh v oskrbi PDB,
- markirali so odsek nove Slovensko turno-kolesarske poti, ki poteka na našem območju od Planine pri Podbočju do gradu Podsreda,
- trasirali so daljšo in krajšo pot 40. pohoda Po poteh Brežiške čete iz Pečic v Gorjane oz. do gradu Podsreda in skupaj z vodniki vodili pohod ter demontirali oznake na poti
- en markacist je uspešno opravil tečaj „Varno delo z motorno žago“.

ODSEK ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

Načelnica Olga Kržan, poročilo pripravila Tončka Tokić

V organizaciji Odseka za varovanje gorske narave in Odseka markacistov pri PD Brežice smo 18. 3. 2016 organizirali čistilno akcijo. Celotna skupina, 18 nas je bilo, je zadovoljna ugotovila, da je smeti manj kot prejšnja leta. Največ smo nabrali različne plastike, dosti je bilo papirja, nekaj stekla, pa tudi stare emajlirane posode so se našle.

25. 9. 2016 smo se podali na ogled sadovnjakov v Kozjanskem parku. Obiskali smo Franca Kostanjška, lastnika mladega sadovnjaka starih vrst kozjanskih jabolk. Omenjeni gospod si je v letu 2015 prislužil naslov »carjevič kozjanskega jabolka«. Ogledali smo si sadovnjak in prisluhnili zanimivi razlagi o vzgoji jablan ter številnim nasvetom o gojenju sadja.

Gruska jama Foto Meho Tokić

Pot smo nadaljevali proti Gruski jami v osamljenem krasu severovzhodno od Kozjanskega parka pri kraju Bruska. Do 30 metrov globoke stene oklepajo kraški izvir s poševnim desetmetrskim slapom. Nad slapom se nahaja 22 metrov dolg nizek rov, v katerem je sredi prejšnjega stoletja bival lokalni puščavnik in pesnik, ki je veljal za vaškega posebneža.

Februarja 2016 smo se udeležili zbora varuhov gorske narave v Škofji Loki.

Letnega programa nismo v celoti realizirali, zaradi slabega vremena je odpadel izlet na Ljubljansko barje, predviden za 5. 6. 2016.

Galanthus nivalis Foto Dušan Klenovšek

SKUPINA TORKARJI

Vodja Marjan Rovan, poročilo pripravila Jožica Srpčič

Število članov:	68
Število pohodov:	42
Poprečna udeležba na pohodu:	41
Skupaj pohodnikov:	1727

V skladu s programom so hodili po številnih okoliških hribih, po Zasavju in Kozjanskem ter Gorjancih. S seniorji PD Pošta in Telekom Ljubljana so se podali na pot od Jezerskega do Češke koče. Ohranili so tradicionalna praznovanja rojstnih dnevo, pustovanje, kostanjev piknik in zaključno druženje ob koncu leta, ko razglasijo »naj torkarje«. Kolajne za največje število pohodov so dobili: Marjan Rovan za 40 pohodov, Marija Kramar in Vida Tomše za 38 pohodov, Jože Molan, Rudi Kelenc, Andrej Srpčič in Jožica Srpčič pa za 37 pohodov.

PLANINSKI VEČERI

Vodja Irena Suša

Po svilnati poti v Uzbekistan nas je vodil Florijan Bergant, s Sonjo Kostevc smo šli Po sledi svetopisemskih zgodb, z Andrejem Martinčičem po Slovenski planinski poti, z Danico Fux pa smo prepotovali Madeiro.

FINANČNO POROČILO ZA LETO 2016

SALDO NA TRR 1.1.2016	5.784,62
PRIHODKI	
1. Prihodki od članarin	7.930,30
2. Prihodki iz javnih sredstev po razpisih - Občine Brežice	7.190,09
3. Prispevki udeležencev tabora	5.252,50
4. Donacije	550,00
5. Sponzorska sredstva	2.000,00
7. Obresti na poslovnem računu	0,16
8. Drugi prihodki	748,58
PRIHODKI SKUPAJ	23.671,63
ODHODKI	
1. Prenakazilo dela članarine na PZS in planinske izkaznice	4.529,73
2. Izobraževanje planinskega kadra	249,94
3. Stroški planinskega taborjenja	6.044,18
4. Prevozni stroški in dnevnice vodnikov za vodenje izletov	775,97
5. Kilometrina (udeležba članov UO na občnih zborih, shodih, sestankih...)	540,28
6. Najemnina poslovnega prostora	1.216,38
7. Obratovalni stroški in ogrevanje	1.950,93
8. Stroški za delovanje društva (pisarniški mat., znamke, literatura, izdelava spletnih strani	3.202,49
9. Stroški banke za vodenje računa	306,91
10. Stroški telefona in interneta	680,29
11. Planinski utrinki (oblikovanje in tisk)	3.119,91
12. Drugi materialni stroški (občni zbor, seja UO, srečanja članov, ...)	2.504,01
13. Nakup opreme	994,42
ODHODKI SKUPAJ	26.115,44
SALDO NA TRR 31.12.2016	3.340,81

Nevenka BAŠKOVČ, finančnica

MLADINSKI ODSEK

Načelnica Mladinskega odseka Mojca Šterk

Mladi planinci so se v letu 2016 udeležili 6 izletov in 4 tekmovanj. Vključeni so bili učenci osnovnih šol Globoko, Cerklje ob Krki, Velika Dolina in Brežice.

IZLETI

20. februarja smo v hladnem in meglenem zimskem dnevu osvojili **TRDINOV VRH, 1178m**. Začeli smo v Gabrjah. Pot je bila kar zahtevna, ker je bilo do polovice poti veliko blata in nam je močno drselo. V Koči pri Gospodični smo se pogreli in okrepčali. Od kočice do vrha smo hodili po snegu, kar je bilo še posebej zanimivo. Na vrhu nismo ostali dolgo, ker je bilo vetrovno in mrzlo. Na poti nazaj smo se ustavili še pri čarobnem izviru pri Gospodični, o katerem legenda pripoveduje, da zagotavlja večno mladost. Tako smo se sveži in mladi vrnili v dolino.

Pod Kočo pri Gospodični

Na vrhu pred stolpom, ki se v megli komaj vidi.

20. marca smo se udeležili tradicionalnega **POHODA PO BREŽIŠKI PLANINSKI POTI**, ki se ga je udeležilo več kot 100 planincev. Start je bil na Čatežu, pot nas je pa vodila čez Šentvid in Veliki Cirknik v Globočice. Za najmlajše nogice je bila kar naporna, ampak ob lepem vremenu in v super družbi je bilo to zabavno in prijetno doživetje.

Na Šentvidu v sončku

Na poti proti Globočicam smo odkrili tudi osvežilne izvire.

NA ŠMOHOR

Patricija Drežnjak, 5.a OŠ Cerklje ob Krki

V soboto, 21. maja, smo šli na izlet na ŠMOHOR. Do Laškega smo se peljali z vlakom in se na njem tudi zabavali. V Domu na Šmohorju smo dobili toplo kosilo. Udeležili smo se tudi orientacijskega tekmovanja in odkrili vseh šest kontrolnih točk v okolici vrha. Ni pa to bilo pravo tekmovanje, ampak je bilo bolj za zabavo. Po tej zabavi smo imeli podelitev priznanj najbolj pridnim planincem. Iz naše šole sta ga dobila Andraž iz 7. in David iz 9. razreda. Nato pa smo srečni odšli po hribu navzdol do vlaka. Čeprav smo bili utrujeni, smo se imeli zelo dobro. Upamo še na kakšen tako dober izlet.

Podeljena priznanja:

JURE ŠTERK, cici nalepka za 4 in 8 opravljenih izletov

DAVID ŠTERK, bronasto priznanje za mladega planinca

ANDRAŽ JUREČIČ, bronasto priznanje

DAVID DREŽNJAK, bronasto priznanje

Eno srebrno in dve zlati priznanji sta pripadli tudi **REI BERGANT**, ki se izleta ni mogla udeležiti.

Po podelitvi priznanj vztrajnim planincem

DRUŽINSKI PLANINSKI TABOR NA JEZERSKEM

23 – 30. julij 2016

Prvi dan smo se utaborili na prelepi Šenkovi domačiji. Postavili smo svoje šotore, pomagali pri postavitvah štabnih šotorov in ‚grand hotela‘. Potem smo raziskali okolico. Otroci so bili presrečni, ker so lahko božali domače mucke, najprijaznejšega psa Arčija, opazovali piščančke, račke in konje, raziskovali bližnji potok in okolico. Prvi dan smo se sprehodil do jezera, naslednje dni pa smo izbirali različne vrhove v bližini, navadno smo se ločili na dve starostni skupini: mlajšo in starejšo. Raziskovali smo prelepo Jezersko in si polnili baterije. Najbolj pa je teknilo kosilo, ko smo se vrnili s poti, in pa seveda večerja. Zanimivo, kako otroci na taboru niso prav nič izbirčni. Pohvale naši kuharici! Imeli smo tudi zabavne popoldneve, igrali smo družabne igre, uživali pa smo tudi v poslikavi obraza, hoji po vrvi, metanju vodnih balončkov in hoji po slepi stezi. Večerni taborni ogenj je bil prav tako posebno doživetje. Najbolj pa smo bili letos hvaležni za tuše s toplo vodo, to je bilo neprecenljivo. Zagotovo se spet vidimo naslednje leto!

Jutranji zbor

Igre v potoku

Ob Planšarskem jezeru

Z nami je hodil tudi prijazen Karničarjev Arči.

Ob tabornem ognju je dišalo 😊.

Hoja po vrvi

Pod Veliko babo

NA GRINTOVEC

Andraž Jurečič, 8. a, OŠ Cerklje ob Krki

10. septembra so se najpogumnejši planinci odpravili na izlet na **GRINTOVEC**.

Že ob štirih smo se zbudili v zaspano jutro, ki se je razjasnilo v sončen dan. Krenili smo proti Kamniški Bistrici. Ob vzponu se je začelo daniti. Pot navzgor je bila zahtevna, s kratkimi počitki pa zabavna. Na pol poti smo se ustavili pri Cojzovi koči in pomalicali. Kmalu smo nadaljevali pot proti Grintovcu, najvišjemu vrhu Kamniško-Savinjskih Alp. Na vrhu, 2558m, smo imeli kratek postanek, nato pa smo se odpravili nazaj proti koči. Ko smo prišli do parkirišča, se je že začelo nočiti, zato smo se hitro odpeljali domov. In spet imamo novo izkušnjo.

Še malo ... Foto Milena Hočevar

Postanek pod vrhom

Vrh Grintovca, 2558 m Foto Milena Hočevar

Naši najvztrajnejši mladi planinci Foto Sara Gregl

16. oktobra smo se pridružili planincem na izletu na GORE KOPITNIK.

Ko se male nogice utrudijo ☺...

Pred Kočo na Kopitniku Foto Nataša Plevnik

RAD HODIM V HRIBE

Martin Osojnik, 9 let

Rad hodim v hribe s planinci iz društva ali z družino in prijatelji. Zelo rad grem v planinski tabor, kjer je prav zabavno. Na pohodih so mi vseč planinske rože, živali in narava. Zelo sam vesel, če na hribu vidim sneg. Letos sem šel na 20 vrhov, od tega je najvišji Grintovec, 2558 m n.v.! Upam, da bom naslednje leto stal na vrhu Triglava.

Martin Foto Jadranka Štingl

STRMO GOR IN DOL NA GORE IN KOPITNIK

Katja Plevnik, 4. razred, OŠ Globoko

Pričakovala sem soboto, 16. 10. 2016, ko bomo imeli pohod na Gore in Kopitnik. Zbudila sem se zgodaj. Z mamo in bratom smo se odpeljali na železniško postajo. Počakali smo druge planince. Bil je še mrak. Vlak nas je odpeljal do postaje Hrastnik. Tam smo izstopili in poiskali stezico, ki vodi do Gore in Kopitnika. Pričel se je strm vzpon skozi gozd. Na prvem travniku smo malicali. Pot se je še kar vzpenjala, spremljala nas je tudi megla. Postalo mi je vroče in do vrha sem se močno spotila. Ura je tekla in tekla, čas nas je močno priganjal.

Prispeli smo do prvega večjega razcepa in se odločili, da gremo kar v planinsko kočo. Oddahnila sem si, ker je bila hoja res naporna. V koči sem si privoščila vroč čaj in v planinsko knjižico odtisnila žig. Nato smo se še fotografirali in se po drugi poti spustili proti Zidanemu

Mostu.

Hodili smo in hodili, hodili še malo in hodili še po makadamski cesti. Čas je tekkel, tekkel in tekkel, mudilo se nam je na vlak. Prišli smo skozi vas in sledil je spust skozi grmovje proti Savi. Bilo je kar zanimivo, mislila sem, da sem se že izgubila, pa smo kmalu našli drug drugega.

Zagledala sem cesto, reko, postajo in si oddahnila: »Nismo zamudili vlaka!« Na postaji smo pojedli še zadnje ostanke hrane iz nahrbtnika in dočakali vlak, ki nas je odpeljal v Brežice, avto pa domov. Doma sem si rezervirala sedežno do večera in urejala vtise s pohoda.

TRADICIONALNI POHODI V LETU 2016

10. pohod k spomeniku slovenskemu tolarju

Izvedli smo ga 9. januarja 2016 ob udeležbi 97 pohodnikov, med njimi je bilo 17 mladih planincev iz OŠ Globoko, 25 članov iz PD Škofja Loka, prišli so še iz PD Atomske toplice in PD Erikson iz Zagreba. Pohod sta počastila prejšnji župan Občine Kozje Andrej Kocman in sedanja županja Milenca Krajnc. Pri organizaciji in izvedbi pohoda je bila pomembna pomoč KS Osredok in njene predsednice Alenke Kunej.

Markacija za Pot slovenskega tolarja Foto Ivan Rožman

32. pohod po Brežiški planinski poti

Udeležba na letošnjem pohodu je bila zares številčna, saj smo zabeležili 120 planincev iz PD Lisca Sevnica, PD Pohodnik Novo mesto, posebej veseli smo bili mladih planincev iz dveh naši osnovnih šol – iz OŠ Cerklje ob Krki in iz OŠ Velika Dolina. Množično so se letošnjega pohoda udeležili planinci iz sosednje Hrvaške: iz HPD Zagreb Matica, iz HPD »Ericsson Nikola Tesla« iz Zagreba, pa iz HPD »Japetić« iz Samobora, 21 pa je bilo domačih planincev, ki so se odločili preživeti sončno nedeljo v naravi.

Pohod je vodil vodnik PZS Martin Slovenec, pomagali pa so mu še vodnika Tone Hribar in Tone Jesenko in markacisti Marjan Rovan, Milan Tomič in Meho Tokić. Za dobro izvedbo so poskrbele še Danica Fux, Mojca Šterk, Jožica Dražil in Vera Polak.

Po Brežiški planinski poti Foto Meho Tokić

40. pohod Po poteh Brežiške čete

Tokrat smo se zbrali v Pečicah. Domačini so pripravili kulturni program in pogostili udeležence proslave, markacisti PD Brežice so označili daljšo in krajšo progo. Prišlo je 115 pohodnikov iz Slovenije in Hrvaške. Vse sta na koncu čakala golaž in čaj, v izkaznico pa so vtisnili žig pohoda. Za trikratno udeležbo je bila podeljena bronasta, za petkratno srebrna in za desetkratno udeležbo zlata značka pohoda.

34. Martinov pohod

Izvedli smo ga na martinovo nedeljo 13. novembra 2016. Sodelovalo je 68 udeležencev iz PD Pošta Telekom Ljubljana, PD Krško in iz domačega

Župan pozdravlja udeležence pohoda Po poteh Brežiške čete 2016 Foto Tone Jesenko

planinskega društva. Za uspešno izvedbo po bogatem scenariju gre zahvala članom upravnega odbora Danici Fux, Jožici Dražil, Veri Polak, Marjanu Rovanu, Ireni Suša in Tonetu Jesenku, članoma društva Tinetu Vimpolšku in Rudiju Kelencu ter strokovni komisiji za izbor najboljših vin v sestavi Bruno Potokar, Mirko Kolar in Jožica Srpčič Organizacijske stroške je krilo društvo, za stroške postrežbe pa je prispeval vsak udeleženec 15 evrov.

23. nočni pohod na Veliki Cirknik

Nočni pohod z baklami in svetilkami na Veliki Cirknik je potekal 17. decembra 2016. Pot je udeležence vodila po markirani poti na Sv. Vid in do Žejnega, kjer je naš član Roman Ozimec vse pohodnike razveselil in okrepil s pecivom, vročim čajem in kuhanim vinom. Pot smo nadaljevali po »belih pikah« na Veliki Cirknik. Na cilju sta Marjan Rovan in Rudi Kelenc pripravila taborni ogenj in pričakala pohodnike z vročim čajem in malico. Pohodnikov sicer ni očarala zimska pokrajina, a so bili v hladni noči na vsej poti deležni izjemno lepih prizorov osvetljenih vasi in zaselkov pod Gorjanci. Na nočnem pohodu je bilo skupno 25 navdušenih planincev, ki so v petih urah prehodili celotno pot.

Po Brežiški planinski poti Foto Meho Tokić

Predsedstvo Planinske zveze Slovenije podeljuje

bronasti častni znak PZS

MARIJI NOVAK

za dolgoletno prizadevno in odgovorno delo vodnice PZS

pisno pohvalo PZS

FRANCU PETELINCU

za prizadevno in odgovorno delo vodnika PZS

Planinsko društvo Brežice podeljuje

pisno zahvalo

DARKU KROŠLJU

Darsad d. o. o.

za neposredno pomoč Planinskemu društvu Brežice

pisno zahvalo

predsedniku MDO PD Zasavja

BURUTU VUKOVIČU

za dolgoletno prijazno sodelovanje z društvom in vodenje naših članov na ture v visokogorje

pisno zahvalo

SARI GREGL

za prizadevno delo na društvenih akcijah

pisno zahvalo

KNJIŽNICI BREŽICE

za prijazno sodelovanje pri projektu »BEREM GORE«

pisno zahvalo

MATEJI KUS

za odlično sodelovanje in delo pri projektu »BEREM GORE«

pisno zahvalo

BRANKU BREČKU

za večletno sodelovanje s prispevki in fotografijami o ekoloških temah v Planinskih utrinkih

OLGA IN FRANCI KRŽAN

Milena Jesenko

Olga in Franci Kržan sta v našem društvu znan planinski zakonski par. Kako ne bi bila, saj opravljata zelo pomembno delo: oba poprimeta za volan kombija, kadar je potrebno popeljati skupino planincev na izhodišče vzpona, Franci pa je poleg tega še tisti znameniti vodnik PZS, ki je avtor »Francijevega koraka«, kar prevedeno pomeni: v hrib stopaj počasi, stopinja do stopinje, korak naj bo kratek, ne zaletavaj se. Navodilo je preizkušeno in popolnoma drži. Tako sem sama pred mnogimi leti brez pretiranega napora zmogla strmine Tominškove poti. Njegov korak imajo posebej v čislih torkarji.

Za Olgo ni nobena cesta prestrma, nobena preozka. Ne bom pozabila vožnje s Kobariškega Stola proti Breginju, ko so moški hodili kake tri kilometre daleč pred kombijem, da so odstranjevali ogromne kamne s ceste, strmina pa dih jemajoča. Pred tem spustom so nam domačini rekli, da je pot prevozna in se nimamo česa bati. Žal ni bilo tako. Ko smo prispeli v dolino, je bilo slišati: »Olga, danes si pa naredila šoferski izpit!«

V letih planinarjenja sta stkala veliko trdnih vezi. Jože Dobnik, starosta planincev iz ljubljanskega društva Pošta in Telekom, Janko Lapajne iz Polja v Bohinju, Ivan Veber iz Bohinjske Bistrice, Štefan in Mirka Meglič iz Križ, Janko in Malči Močnik iz Trziča so imena ljudi, ki jih štejeta med svoje drage prijatelje. Pa Marija in Ivan Veble, zato sta ju presenetila z voščilom ob Marijinem 90. rojstnem dnevu na Kredarici in z njima delila veselje ob tako visokem jubileju častne predsednice PD Brežice kar na vrhu Triglava. Njun novi dom v Pavlovi vasi, kamor sta se v obnovljeno hišo staršev preselila po upokojitvi, je v pravem pomenu »hiša odprtih vrat«, saj v njej ob različnih priložnostih sprejmeta in pogostita domače planince in tiste iz prijateljskih društev.

Čas je, da še sama povesta kaj o sebi, a moram dodati, da nista preveč zgovorna.

Od kdaj ljubezen do gora?

OLGA: Od leta 1979, ko sem nastopila službo v Gozdnem gospodarstvu Brežice. Tam je bilo kar nekaj vnetih planincev in navdušili so tudi mene. Vodnik Tine Vimpolšek ima za to največ zaslug in sem mu hvaležna, saj mi je planinstvo izpolnjevalo dobršen del življenja. Že kar prvo leto sem šla na Triglav.

FRANCI: Tudi moj začetek planinarjenja sega v čas vstopa v delovni kolektiv. Leta 1967 sem nastopil vajeništvo v podjetju Prevoz Brežice. Tam sem imel sodelavce, ki so ob nedeljah hodili v gore, ob ponedeljkih pa navdušeno pripovedovali o doživetjih na teh izletih. Rad se spominjam pokojnega Tineta Šmajgla. Pri njem smo pred vzponi dobili vse informacije o poti, od njega sem izvedel osnove o pohodništvu, vključno od kodeksa naprej. Ker sem vajeniško šolo obiskoval v Celju, je bila Celjska koča moj prvi planinski cilj.

Kot dolgoletna člana PD Brežice sta bila vključena tudi v organe vodenja. Kaj lahko povesta o tem?

OLGA: Kar nekaj mandatov sem članica upravnega odbora, bila sem blagajničarka, še vedno pa sem vodja naravovarstvenega odseka. Ob službi je bilo težko opravljati odgovorno blagajniško delo, vzelo mi je veliko časa, zato sem to opustila.

FRANCI: Tudi jaz sem dolgoletni član upravnega odbora, nekaj mandatov sem bil načelnik vodniškega odseka, še vedno sem vodnik. Delo, ki ga prevzamem, hočem opraviti z vso odgovornostjo. Na vsako turo se dobro pripravim in skrbim za varnost udeležencev. Naštevati, kod vse sem vodil planince, pa ne kaže, saj bi bil seznam predolg.

Kateri vrhovi so vama ostali v neizbrisnem spominu? Zakaj?

OLGA: Brez konkurence: Mont Blanc! To je moj najlepši vrh in ponosna sem, da sem ga osvojila. Spomini so nepozabni. V misli se mi dostikrat vrne tudi gruzijski Kazbeg na Kavkazu, čeprav na njegov

vrh nismo prišli zaradi slabega vremena.

FRANCI: Nepozabnih spominov je veliko, sploh lepih. Ne morem se odločiti za določen vrh. Nič manj lepe od vrhov so tudi doline. Rad imam naravo v vseh njenih razsežnostih.

Katere so vajine neizpolnjene planinske želje?

OLGA: Planinstvo je zame nekaj lepega, ne da se opisati vseh trenutkov, ki jih doživiš v gorah. Srečna sem tudi, ko vozim planince na ture. Neizpoljenih želja je kar nekaj, a največja ostaja treking po Nepal.

FRANCI: Neizpoljenih želja je veliko, ne bodo se mi izpolnile.

Kaj želita društvu v letu 2017?

OLGA: Ponosna sem, da sem članica našega domačega društva in vedno rada povem, od kod prihajam. Želim si več aktivnosti vseh vodnikov.

FRANCI: V letu 2017 želim društvu uspehov pri organizaciji vseh aktivnosti, novemu predsedniku ali predsednici pa, da bi mu uspelo zadržati kontinuiteto dela v društvu.

Foto Tone Jesenko

Na Kum, januar 2016 Foto Tone Jesenko

NARAVOVARSTVENI NADZORNIK KOT DOBER SOGOVORNIK

Mag. Teo Hrvoje Oršanič

Orlica Foto Teo Hrvoje Oršanič

Moj nekdanji profesor, mentor in prijatelj, žal pokojni dr. Boštjan Anko, je pred leti začel predavanje s stavkom: »Varstvo Narave je problem človeka, ne Narave.« To so bili časi, ko smo ugotavljali, da varstvo narave ni v domeni zgolj bioloških strok, ampak tudi socioloških in tehničnih. Pravzaprav so vse stroke dobrodošle pri iskanju strpnejšega odnosa do okolja. Med njimi danes izstopa ena najmlajših – komunikologija. Kakšna je danes uspešna komunikacija? Kako se posredujejo sporočila, da so razumljena in upoštevana? Vsebina in prenos informacij so danes izjemnega pomena tudi za varstvo narave.

V zavarovanih območjih, kasneje najverjetneje tudi na območju celotne države, se uvaja naravovarstveni nadzor. Namen je jasen in enostaven – nadzor nad spoštovanjem vsebine predpisov, ki varujejo Naravo

pred napačno rabo, zlorabo in pretiranim poseganjem vanjo. Ministrstvo za okolje in prostor je skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve in nekaterimi pravnimi strokovnjaki v zadnjih dveh letih pripravilo odlične izobraževalne cikle za bodoče, pa tudi za nekatere sedanje naravovarstvene nadzornike. Razen analize naravovarstvenih predpisov je bil posebej velik poudarek na komuniciranju s strankami v različnih možnih okoliščinah.

Ljudje vedno in neprenehoma med seboj komuniciramo. Le kakšna desetina vse komunikacije je verbalna, vse ostalo je drugo: drža, mimika, ton, kretnje, videz, ... Vsaka komunikacija ima nek cilj in je neposredno povezana s človeško psihologijo. Znan je rek, da je dober komunikator tisti, ki zna dobro poslušati. »Dobro poslušati« pa pomeni znati prepoznati sporočila svojega

sogovornika, ki jih podaja »med vrsticami«. Pri tem je potrebno paziti tudi na svoje odzivanje, saj pravzaprav nikoli ne vemo, kako nas sogovornik sploh dojema. Naravovarstveni nadzornik komunicira z okoljem in sogovorniki najprej s svojo prepoznavnostjo na daleč – z uniformo, nato pristopom do stranke v postopku, identifikacijo z znakom in izkaznico, svojim videzom in obnašanjem, ustvarjenim odnosom do stranke, odzivnostjo stranke v postopku.

Uniforma je komunikacijski pripomoček, ki se takoj poveže s pristojnostmi tistega, ki jo nosi. Ve se, kaj pomeni policijska uniforma ali uniforma komunalnega nadzornika, in tako se bomo morali naučiti, kaj pomeni uniforma naravovarstvenega nadzornika in kaj so njegove pristojnosti. Paziti mora na kontrolo svoje impulzivnosti, omejiti pretirano sočutje, ne sme biti preveč disociiran (hladen) in obvladati mora nekaj psihologike stranke v postopku, saj smo ljudje pestra množica in mešanica nezaupljivosti, jeze, vzvišenosti, klepetavosti, nesramnosti, strahu.

Profesionalna komunikacija zahteva mero vljudnosti, empatije, svetovanja, objektivnosti, a tudi strogosti brez nepotrebne čustvenosti in dobro ločevanje med zasebnim in službenim življenjem.

Komuniciranje je učinkovito takrat, kadar stranka razume sporočilo tako, kot je naravovarstveni nadzornik želel, da ga razume. Za reševanje konfliktnih situacij ni enotnega pravila. Lahko jih poskusimo rešiti tako, da ne reagiramo na razne opazke, upoštevamo neprijetnost situacije za stranko, zadržimo komunikacijo na nivoju odraslih oseb in komuniciramo samo o objektivnih elementih kršitve. Pri tem pazimo, da pravilno zaključimo postopek.

Komunikacijske veščine potrebujejo tudi gorski varuhi narave, naravni zavezniki naravovarstvenega nadzora.

... in očitno je res – varstvo Narave je problem človeka, ne Narave!

Vir: Obvladovanje konfliktov in težavnih strank. Seminarsko gradivo. Dr. Simon Turk. Boštjan Polutnik.

Mag. Teo Hrvoje Oršanič, direktor Kozjanskega parka, je izjemen strokovnjak na področju naravoslovnih ved ter odločen zagovornik varovanja narave. Zato se ni čuditi, da si je pridobil licenco naravovarstvenega nadzornika. Je tudi odličen fotograf, njegove izjemne posnetke smo že nekajkrat objavili v Planinskih utrinkih.

ZA ČISTO NARAVO

Meho Tokić

Planinsko društvo Brežice organizira vsako leto zadnjo nedeljo v marcu pohod po Brežiški poti, letos je bil že 32. Pred tem se člani društva zberemo na čistilni akciji. Tako je bilo tudi 18. marca 2016. Pregledali in očistili smo celotno pot od Čateža preko Šentvida do Žejnega, Velikega Cirnika, Globočic, Mrzlave vasi in nazaj do Čateža. Skupina, 18 nas je bilo, je zaključila akcijo Pri Martinovih v Globočicah. Zadovoljni smo ugotovili, da je smeti manj kot prejšnja leta. Največ smo nabrali različne plastike, dosti je bilo papirja, nekaj stekla, pa tudi stare emajlirane posode so se našle. Za tri velike vreče se je nabralo take nesnage. Je pa spodbudna ugotovitev, da je iz leta v leto smeti manj in da so ljudje veliko bolj ozaveščeni glede varovanja narave.

Foto Meho Tokić

Meho Tokić je markacist PD Brežice, vnet fotografski zapisovalec planinskih dogodkov in reden udeleženec vseh akcij. Zaradi dobrodušne narave in pozitivne naravnosti je posebej zaželen med Torkarji, seveda pa nobenkrat ne umanjajo njegovi zapisi v Planinskih utrinkih.

NAŠE ŠTORKLJE

Branko Brečko

Foto Branko Brečko

Vnaši občini poznam tri gnezda bele štoklje (*Ciconia ciconia*), od katerih je najstarejše in najlepše v Gornjem Lenartu na odsluženem električnem A-drogu. V preteklih letih je bilo v tem gnezdu štiri do pet mladičev, a letos žal samo dva.

Tokratna zgodba naše družine štokelj je drugače kot prejšnja leta. Že v februarju je priletel samček, ki je kar mesec dni kljuboval slabemu vremenu, tudi mraz in sneg mu nista prizanesla. Bili smo v skrbeh, če bo sploh preživel. Pričakovali smo, da se mu bo pridružila tudi samička, vendar je namesto nje priletel mlad par, ki je samička pregnal in zasedel njegovo gnezdo. Oba sta takoj začela čistiti in dograjevati gnezdo, hkrati pa sta poskrbela, da je nov zarod pravočasno prišel na svet in da so mladiči do selitve dovolj veliki in močni. Njihova selitvena pot je namreč zelo dolga – vodi jih čez Srbijo, Makedonijo in Turčijo in nad Egiptom do Tanzanije pa naprej do Južne Afrike.

Kot vse ptice so tudi štoklje zelo skrbni starši. Valita oba, v gnezdu se izmenjujeta. Ko eden išče hrano po okoliških travnikih in njivah, drugi greje jajca, občasno vstane, da jih obrne, predvsem pa jih nikoli ne zapusti. Ko se drugi vrne v gnezdo, se pozdravljata z globokim klanjanjem in glasnim klopotanjem s kljuni. Mladički

se čez dober mesec izvalijo, starša pridno čistita njihove iztrebke, poleg hrane pa prinašata tudi suho travo za nastiljanje gnezda, včasih pa tudi suho vejico za njegovo dograditev. Po močvirnih travnikih iščeta žabe, voluharice in razne žuželke ter v golši prineseno hrano izbljuvata mladičem. Dokler ti ne odrastejo, jih budno pazita pred roparicami. S svojim telesom in razprtimi krili jih zaščitita pred žgočim soncem. Še preden so godni za polet, mladiči vneto mahajo s krili in ko pride čas, se drug za drugim spustijo v globino pod gnezdom, z ostrimi zamahi kril pa se nato dvignejo v nebo.

Največ hrane je v obdobju košnje, ko kmetje s hitrimi traktorskimi kosilnicami naredijo pravi masaker med malimi živalmi in žuželkami, živečimi v travi. To je seveda za štoklje pravi praznik hrane, za naravo pa katastrofa. Če bi kmetje ravnali po navodilih naravovarstvenikov in kosili od znotraj navzven, bi dopustili, da se živali umaknejo pred smrtonosnimi noži. Kmetijskih strojev se štoklje ne bojijo in se jim zelo približajo, le v primeru nevarnosti odskočijo.

Ko se štoklje zadnje dni avgusta odpravijo na dolgo potovanje, je to prvo zaresno znamenje, da se naše poletje poslavlja.

Branko Brečko je ljubitelj narave in avtor knjige Živi svet Vrbine. Širša javnost ga pozna po več fotografskih razstavah. Še posebej namenja pozornost izginjanju vrbinskega rastlinskega in živalskega sveta, ki ga bo za vedno potopilo jezero ob brežiški hidroelektrarni. Veseli nas, da je že vrsto let sodelavec Planinskih utrinkov.

POČASNO IZGINJANJE TRIGLAVSKEGA LEDENIKA

John Boyd

Odkar so ljudje že pred več kot dvesto leti začeli plezati na Triglav, so občudovali ledenik na severovzhodni strani gore na nadmorski višini okrog 2400 m. Sčasoma so se začeli zanj zanimati tudi slovenski naravoslovci. Na skalnatem grebenu so označevali višino, do katere je segal vsakokratni rob ledenika. Do danes pa se je ledenik skrčil na dve manjši zaplati, od katerih merijo le še zgornjo, večjo od obeh. Glaciologi ga ne obravnavajo več kot ledenik, temveč zaradi pomanjkanja osnovnih značilnosti le kot »zamrznjeni ostanek« ali »miniaturni ledenik« (angl. glacieret).

Počasno izginjanje te pomembne slovenske naravne dediščine je močno opozorilo na nevarnost podnebnega segrevanja jugovzhodnega dela Alp. Tako so v Medvladnem forumu o podnebnih spremembah v letnem sporočilu 2014 zapisali: »Svet bo postal drugačen planet že v času vašega življenja«.

Ko se je v začetku zadnje jeseni na ledeniškem površju stalil sneg, sem 25. septembra 2016 naredil nekaj posnetkov Triglavskega ledenika. Na meteorološki postaji Kredarica sem prosil tamkajšnjega vremenoslovca, da mi pokaže točno lokacijo. Ostanek ledenika je namreč skrit pod tako imenovanim črnim ali »umazanim« snegom pod ostenjem Malega Triglava.

Kasneje sem v pogovoru z raziskovalcem iz Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU izvedel, da vidni črni sneg sploh ni ledeniški led, temveč plast delcev prahu in zdrobljenih kamnin, ki pokrivajo pod njim skrivajoči se originalni led. Celotna površina ledeniškega ostanka je bila nazadnje vidna leta 2003, od leta 2007 pa ne več. Ko je še nastajal firnov led, je bilo ledeniško površje zelenkasto, zato je tudi eno od starih imen »zeleni sneg«. V primeru, ko je ledeniško površje temnejših barv, se taljenje še poveča zaradi več absorbirane toplote.

Nekateri so mnenja, da je Triglavski ledenik ostanek zadnje ledene dobe, ki se je končala pred okrog 12.000 leti. Julija sem obiskal Informacijsko središče Triglavskega narodnega parka v Trenti, da bi se o tem še bolj poučil. Izvedel sem, da so ledeniki velikih razsežnosti v ledeni dobi povsem zapolnjevali doline parka in tako v grobem ustvarili sedanjo podobo krajine. Za primer naj navedem, da je bil ledenik pri Bohinjski Bistrici globok 800 metrov, segal pa je vse do Radovljice. Po izginotju oziroma stalitvi sta nastala za čelnimi morenami tega enormnega ledenika Bohinjsko in Blejsko jezero. Ledeniki iz Radovne in

Zgornjesavske doline so se razprostirali vse do Bleda in Jesenic. V Soški dolini je segal ledenik do Mosta na Soči.

Toda Triglavski ledenik najverjetneje ni ostanek ledeniških velikanov, ki so izginili. Najverjetneje se je pojavil v tako imenovani mali ledeni dobi, v ožjem smislu nekje med 16. in 19. stoletjem, ko so se temperature po celem svetu znižale, po nekaterih ugotovitvah za manj kot stopinjo Celzija. V devetnajstem stoletju je meril Triglavski ledenik še 45 hektarjev. Velik je bil tudi zato, ker leži v kotanji in so se nanj pogosto prožili snežni plazovi. Ledenik je sčasoma postal nekakšen zaščitni znak Triglava. Mnogokrat so ga upodobili ali omenili slovenski umetniki in planinci. Leta 1778 so ga prečkali tudi triglavski prvopristopniki.

V dvajsetem stoletju je prišlo do večjih vremenskih sprememb. Ko so sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika leta 1946 začeli ledenik sistematično meriti, se je ta že skrčil na okrog 15 hektarjev. V začetku devetdesetih let se je razdelil na dva manjša dela. Leta 2012 se je celotna površina zmanjšala na pičlih šest desetink hektarja. Leta 2013 so izmerili z georadarskimi meritvami povprečno debelino 1,95

in maksimalno debelino 8 m. Zadnje meritve iz leta 2016 (1 ha) kažejo na precejšen upad površine glede na leto poprej (1,7 ha). Stanje ledenika je v veliki meri povezano s količino snega v zadnji snežni sezoni, ki traja praviloma od novembra do aprila.

Raziskovalci domnevajo, da se bo ostanek Triglavskega ledenika ohranil vsaj še nekaj let, morda celo desetletij zaradi konkavne oblike in povečanja količine snežnih padavin v zadnjih letih. Meteorološko najbolj topla so bila leta 2014 in 2015, tudi leto 2016 naj bi bilo med najbolj toplimi. Gorski ledeniki se v Alpah in tudi v

vseh drugih gorovjih po svetu hitro talijo. Slovenija je zaradi dviga temperatur v gorskem okolju skoraj že izgubila eno od zanimivih naravnih lepote in bati se je, da bomo v prihodnje deležni še večjih sprememb zaradi čedalje močnejšega segrevanja našega planeta.

Zahvaljujem se Geografskemu inštitutu Antona Melika ZRC SAZU ter Informacijskemu centru Triglavskega narodnega parka v Trenti za informacije, ki sem jih uporabil v prispevku. Hvaležen sem tudi Renati Yuill, ki je besedilo prevedla iz angleščine, in Mileni Jesenko, ki ga je priredila za objavo v Planinskih utrinkih.

Na spodnji polovici slike je ostanek Triglavskega ledenika. Črna plast priča o tem, da je na površini ledenika skoraj v celoti skopnel sneg zadnje snežne sezone. Desni spodnji in manjši del je bil tokrat ločen od večjega dela zgoraj na levi. Bele snežne površine niso sestavni deli ledenika, temveč ostanki snežišč iz zadnje redilne dobe. Sliko sem posnel 25. septembra 2016.

John Boyd se je leta 1947 rodil v Združenih državah Amerike, leta 1999 se je preselil v Slovenijo. Je član PD Brežice in reden pisec v Planinske utrinke. Najraje pripoveduje o svojih poteh po Triglavskem narodnem parku. Kako tudi ne, saj se je na Triglav povzpel že več kot sedemdesetkrat. Piše v angleškem jeziku.

VAŠ POZORNI KORAK JE POMEMBEN. NE ZAHTEVA VELIKO, POMENI OGROMNO.

Ostre podnebne razmere, mlada in plitva prst ter krušljiva apnenčasta skala vsako poletje pogojujejo rast alpske flore.

Vegetacija ob planinskih in drugih poteh je prilagojena negostoljubnim razmeram gorskega sveta. Ni pa vajena grobega koraka pohodniškega čevlja. Javni zavod Triglavski narodni park v sodelovanju s Planinsko zvezo Slovenije in drugimi upravljavci poti želi spodbuditi slehernega obiskovalca, da uporablja (označene) poti. Hoja zunaj poti ni priporočljiva – naravovarstveni, upravljavski in estetski vidik obiskovanja občutljivega gorskega območja zahteva pozornega obiskovalca, ki spoštuje krhkost življenja v gorah.

MED BELO IN MRZLO GORO

Bojan Jevševar*Utrinek z vrha Turskega žleba Foto Bojan Jelševar*

V letu Alp smo planinci doživljali različne dogodke, ki so prebujali spomine in kar ponujali vprašanje, kaj nam pomenijo. Za Slovence so zelo pomembne, saj predstavljajo del življenjskega prostora, če pa prištejemo še ves predalpski svet, dobimo že polovico naše deželice. Našega raja. Verjetno so večini Evropejcev kar sinonim za gore. Meni pomenijo še eno misel več – izgubljeni raj. Čeprav ga nisem izgubil, temveč zapustil, saj sem se odselil iz predalpske doline na obrobje nižine. Kratek skok, 100 km, pa kar velika ovira, ko želim med oblake, saj predstavlja vsaj dobro uro vožnje več, kadar si zaželim tja gor.

Iz vse literature, ki sem jo prebral o gorah, je zame najpomembnejši stavek alpinista Lionela Terraya,

pravzaprav prisposodba, ki jo je uporabil že v naslovu svoje knjige Osvajalci nekoristnega sveta. Ob vsakem pogledu na Alpe od spodaj ali od zgoraj se mi v misli prikrade ta naziv – nekoristni svet. Tako šaljivo, duhovito, lahko tudi ironično; ko malo spremenimo gledišče, pa neizprosno dejstvo. Dokler smo materialisti. Ko nas odnese v svet idej, sanj, postane ta svet najbolj koristen, potreben, zdravilen. Nekoristni svet. Tudi Terray je odrasel v Alpah, zato vem, da nam je dal to prisposodbo zato, ker mu je pomenila vse, kar občutim ob njej jaz – zato je zame najbolj duhovita oznaka za gore nasploh. Tudi on je občutil popolnost, ki nas prevzame, ko ob zadnjih metrih vzpona obzorje strmoglavijo pod naše noge in smo v nekaj trenutkih med bogovi, na vrhu. Nagrada, ki me je zasvojila –

zaradi nje je stavek »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo našel, kdor išče pot, bo cilj vedno...« zame le prazno leporečenje. Mene napolnijo trenutki od starta do cilja. Poti brez cilja ni. Res pa je, da se večinoma ne zavedamo končnega cilja in se osredotočamo samo na vmesnega, tisto tam, vrh, mejnik, točko, na kateri se ponavadi začne drugi del poti – nazaj, v dolino, domov. Med alpinisti sploh velja, da je spust enako nevaren kot vzpon, čeprav je na videz precej lažji.

Cilj je itak samo želja, dokler ga ne uresničimo. Moj cilj je doživljati Alpe v vseh čudovitih trenutkih: prebujati se v brezbarvnih nočeh, slutiti dan v odtenkih sivine, ki zorijo v barve dneva, se greti v žarenju vseh odtenkov kamna, vode, vetra, praznine, globine, višine, neskončnosti, zadrževati dih ob pojemanju, sivenju barv, zaspati v črnini. Spoznavati sem jih seveda začel v Sloveniji, od vzhoda proti zahodu, od naših prijaznih, grintavih, svetlih, majhnih do hladnih, granitnih, mrakobnih, prevelikih, da bi še bile lepe. Bela gora, najvišja, je lepa samo od daleč, s kakega drugega štiritisočaka. Z vznožja se nič ne vidi. Pobočja so preširoka in previsoka za človekov pogled, zato ne obetajo estetskih užitkov, prebudijo pa športno strast po naporu, znojenju, hlastanju vse redkejšega zraka, občutenju mišic, obvladovanju ravnotežja.

Moj zadnji pomembnejši podvig je smučanje z Bele gore. Štirje smo se v pomladnem popoldnevu povzpeli do kočice Mulets, plačali nekaj, kar imenujejo prenočišče, gre pa le za obredno leganje in vstajanje, saj se je treba v tisti polovici noči, ko bi lahko spali, povzpeli na goro, zgodaj dopoldan osvojiti vrh, da je še dovolj časa za povratek v dolino. Dejstvo je, da potem ko osvojimo vrh, želimo samo čim hitreje nazaj v dolino. V »koristni« svet. Najvišji vrhovi me nikoli niso zares pritegnili. Saj so lepi, a mrakobne barve granita me ne navdušujejo. Jaz potrebujem svetle barve grintave kamnine, na kateri sem zrasel. Grintovci, Julijci in Dolomiti so mojih barv. Naprej proti zahodu gozdovi nimajo več toliko odtenkov zelene kot naši, sneg nima toliko odtenkov bele kot pri nas, le nebo je še isto.

Iskanje lepote je zgodaj postalo temelj mojih aktivnosti, zato je bilo spoznavanje Alp neizogibno, saj je v njih

zbrane lepote preveč za človeško življenje. Kažejo nam nešteto različnih obrazov in vsi so lepi, popolni. Vsi so pravzaprav le vidni trenutki neskončnosti. Isto goro lahko obiščemo zaradi gole stene, zaradi lednega plezanja ali le zato, da se sončimo na turnih smučeh. Ob vsej lepoti se nam vsak vrh ponuja tudi kot športni izziv. Gore so tudi kovačnica prijateljstva. Kot povsod, so tudi tu pomembni ljudje. Tako tisti, s katerimi se tja odpravimo, kot tisti, ki jih tam srečamo. Neizprosno okolje najhitreje razgali človekov značaj. Tu se hitro pokaže, kdo je prijatelj in kdo bo ostal samo znanec, zato sem se s polovico soplezalcev na isto vrv le enkrat navezal, z nekaterimi pa zavezal za vse čase.

Naš um je preskromen, da bi v vesoljnem kaosu lahko pri svojih odločitvah razbrali to, kar fiziki imenujejo metuljev vpliv. Sem postal alpinist zato, ker sem se pri enajstih letih na skalnatem hribu nad vasjo zaplezal tri metre visoko in skoraj zjokal pred prijatelji? Ali pa sem po zaslugi tega doživetja postal star alpinist? Prva modrost, ki sem jo pobral kot alpinistični tečajnik od takrat najbolj znanega celjskega alpinista Cirila Debeljaka, je: »Ni težko postati dober alpinist, saj plezati zna vsaka opica – umetnost je postati star alpinist.« No, jaz pravim temu samo sreča. Življenje je tako kot vesolje – le niz naključij.

Eno od mojih naključij je prvi izlet na Okrešelj, kamor nas je odpeljala učiteljica Magda za slovo od osnovne šole. Junija, ko v gorah vse cveti, sem doživel to, kar verniki imenujejo spoznanje. Okrešelj je postal gnezdo, v katerem sem valil svoje sanje. Tam sem se učil alpinizma, tam sem se zaljubil, ne, tam sem se zasvojil. S slečem, z vrbovolistnim primožkom, s svišči, travami, preobjedami, kamnokreči, krhlikami in negnojem. Z gamsi, apnencem, oblaki, vsemi odtenki modrine. Pomladni veter je prekosil Vivaldijeve štiri letne čase, poletna jutra so prekosila Simfonijo v modrem, zven jesenskega neba je zadušil Saint-Saensov Mrtvaški ples, zimska tišina je pokrila Bachove fuge. Zares sem se zaljubil – v samotarsko, težko dostopno lepotico. Zaradi nje sem vedno najraje plezal v Rinkah, da sem jo lahko ves dan občudoval. Najlepšo med lepimi. Mrzla gora leta 1979.

Bojan Jevševar, univ. dipl. inž. kmetijstva, je planinec, alpinist in sinonim za orientacijsko dejavnost v širšem slovenskem prostoru, zmagovalec na številnih tekmovanjih doma in v tujini. Je kritičen opazovalec življenja, ki zna svoje misli tudi odlično ubesediti.

A o sebi ne govori rad. »Povejte kaj raje o oblakih in vrhovih, ki se skrivajo v njih. Tam so naše sanje.«

S svojo pripovedjo o oblakih in vrhovih je navdušil prisotne na priveditvi BRATI GORE 2016.

PO POTI SOŠKE FRONTE

Damir Kuzmanić

Poletni meseci od junija do septembra so najpogosteje rezervirani za visokogorske alpske ture. V naših potepanjih po slovenskih Alpah se ob uživanju v prekrasni pokrajini in očarljivih prizorih srečujemo z ostanki iz časov, ki so bili vse prej kot primerni za planinarjenje. Srečujemo se z burnim obdobjem, ki je sicer daleč za nami, a je pustilo mnogo sledov v prelepi alpski pokrajini. To je bil čas 1. svetovne vojne. Pogosto so naša srečanja z ostalinami preteklosti površna: opazimo sicer številne sledove velikih bitk, povezanih s trpljenjem ljudi, a najpogosteje nimamo popolnih informacij o tem, kaj se je pravzaprav dogajalo v krajih, ki jih danes z velikim veseljem obiskujemo in tam uživamo, medtem ko so imeli pred sto leti takratni »obiskovalci« v mislih vse kaj drugega kot uživanje v lepotah planinskih pejsažev.

Na področju jugozahodnega dela Julijskih Alp je potekala 90 km dolga soška fronta; bila je del velike jugozahodne fronte, ki se je raztezala naprej preko Karniskih Alp in Dolomitov do današnje (pa tudi tedanje) tromeje med Italijo, Avstrijo in Švico. Soška fronta je na področju jugozahodnih Julijskih Alp v večjem delu potekala po dolini Soče vse do Tržaškega zaliva oziroma do Jadranskega morja. Hudi boji na soški fronti so se večinoma odvijali v goratem področju – na danes dobro znanih planinah: Rombonu, Krnu, Batognici, Mrzlem vrhu, Matajurju, Kobariškem stolu ... in v Bovcu, Kobaridu, Tolminu ... Zaledje fronte so prav tako predstavljala gorska območja, ki

danes zagotovo sodijo med najbolj obiskana v Julijskih Alpah: Krnsko jezero, Komna, Bogatin, Vršič, Bohinj, Kranjska Gora ...

Namen mojega prispevka je dopolniti védenje o tem delu Alp, ko te planine niso bile mesto užitkov, ampak bolečin in trpljenja. Prav tako želim, da bi ob obisku še poglobili spoštovanje, ki ga ohranjamo do številnih vojnih žrtev, ter okrepili svoje znanje o teh davnih žalostnih časih.

Razlogi za »preoblikovanje« zemljevida Evrope in sveta so se začeli pojavljati v drugi polovici 19. stoletja, a osnovni so bili razširitev lastnega ozemlja in zavzetje čim večjega števila neevropskih ozemelj. Jasno je bilo, da bo prišlo do skorajšnjega obračuna med svetovnimi silami tistega časa in iskali so se primerni zavezniki. Kmalu sta nastala dva bloka: antanta, ki so jo sestavljale Velika Britanija, Francija in Rusija, ter centralne sile v sestavi Nemčije, Avstro-Ogrske in Italije. Najmočnejšim državam dveh blokov so se kasneje pridružile tudi druge evropske države. Čakalo se je na povod za vojno in ta je izbruhnila po atentatu na avstroogrškega prestolonaslednika Ferdinanda v Sarajevu 28. junija 1914. Mesec dni kasneje se je začela prva velika svetovna klavnica, ki je trajala več kot štiri leta.

Soška fronta je bila prizorišče spopadov od maja 1915 do oktobra 1917. V devetindvajsetih mesecih ali 885 dneh bojevanja je bilo 12 bitk (ofenziv): enajst so jih

Javorca

Pokopališče v Logu pod Mangartom

začeli Italijani, zadnjo, dvanajsto, pa vojaki Avstro-Ogrske in Nemčije. V drugi in peti ofenzivi je prišlo do večjih bojev visoko v planinah, najvažnejša – zadnja bitka se je začela na položajih avstroogrške vojske visoko v Alpah nad Bovcem, trajala je od 24. do 28. oktobra 1917. Med posameznimi soškimi bitkami orožje ni mirovalo, ampak je prihajalo do občasnih spopadov; tako je med 4. in 5. bitko (december 1915 – marec 1916) eksplozija znižala vrh Batognice za približno 10 metrov.

Poleg žičnic in železnice so imele v oskrbi pomembno vlogo ceste, imenovane »mulatjere«, ki so vodile od zaledja do borcev na fronti. Ime izvira iz naziva za tovorno živino – mule, s katerimi se je najpogosteje prevažal tovor po cestah. Večina mulatjer je izginila, ohranile so se le tiste, ki jih uporabljajo planinci. Ena takih je od Savice na Komno in čez Bogatinsko sedlo do podnožja Krna.

V gorah, kjer je potekala soška fronta, in v zaledju fronte je danes veliko ostankov iz časa bojev. Na področju Krna, posebno Batognice, Mrzlega vrha in Čukle v pobočju Rombona so številni rovi, kaverne,

najdemo ostanke granat, dele artileriskega in pehotnega orožja ter druge vojaške opreme. O teh časih pričajo muzeji, od katerih je najbolj znan tisti v Kobaridu, ki je tudi eden najboljših te vrste na svetu, pa vojni muzej v Vipavi in muzejska zbirka Mirka Kurinčiča o Batognici v Drežnici. O ogromnem številu žrtev govorijo kostnice in pokopališča – na Javorci pri cerkvi sv. Duha in v Kobaridu pri cerkvi sv. Antona, grobišča v Ukancu, Bohinjski Bistrici, Logu pod Mangartom, Soči, Tolminu, Trenti ...

Spominu na soško fronto so se pridružili tudi planinci, ki so 2007. leta odprli obhodnico »Pot miru v Posočju«. Začenja se v Logu pod Mangartom, konča pa na Mengorah v bližini Mosta na Soči. Pot vodi po spominskih krajih soške fronte, mimo kapelic, pokopališč, trdnjav, muzejev.

Prav je, da takrat, ko pridemo kot planinci v kraj trpljenja in smrti velikega števila ljudi, za trenutek prekinemo veselje nad obiskom planin in druženjem in izkažemo primerno čast in spoštovanje do žrtev; morda je med njimi tudi kateri od naših prednikov.

Damir Kuzmanič je član zagrebškega PD Ericsson-Nikola Tesla in PD Brežice. Je dobitnik plakete, najvišjega priznanja Planinske zveze Hrvaške. Bil je pobudnik odprtja Rusovega pohoda, ki se ga občasno udeležijo tudi naši planinci. Kot zanimivost naj povemo, da je prehodil avstrijsko pot 02 (Hochalpiner Zentralalpenweg), dolgo 1200 km, ki vključuje tudi vzpone na najvišje avstrijske gore. Besedilo je iz hrvaščine prevedla Vera Samohod.

SLOVENJEGORIŠKA PLANINSKA POT

Ruža Tekavec

Slovenski planinci imamo mnogo poti, s katerimi smarljivo upravljajo planinska društva in so vpisane v kataster planinskih poti, ki ga vodi Planinska zveza Slovenije. Mnoga planinska društva poskrbijo, da se po njih vsako leto na določen dan izvede pohod. Opremljene so s Knafelčevo markacijo in namenjene vsem, ki želijo s tako hojo spoznavati nova območja države. So poti, ki jih je mogoče prehoditi v nekaj urah, pa tudi take, ki terjajo več dni hoje. Seveda je možno take dolge poti prehoditi v več etapah.

Ena takih je tudi Slovenjgoriška planinska pot, ki so nam jo leta 2011 podarili marljivi in srčni planinci PD Ptuj. Uresničili so zamisel, da se »naredi« pot na območju srednjih Slovenskih goric, v zaledju najstarejšega slovenskega mesta Ptuja. Trasirali so skoraj 93 km dolgo pot, ki jo je možno prehoditi v sedmih etapah in v nekaj več kot 18 urah.

Planinci PD Brežice in PD Pošte in Telekom Ljubljana smo se prvič podali po njej že leta 2012, tj. leto po uradnem odprtju. Vsako naslednje leto smo v zgodnjem pomladanskem času izbrali etapo, ki je terjala 4 – 5 ur hoje, le leta 2016 smo načrtovali zadnjo etapo v jeseni, da bi našim planincem pričarali poleg drugega še razkošje vinorodnih Haloz. Žal je izlet odpadel.

Pri načrtovanju in izvedbi izletov po etapah sta nam bila v veliko pomoč slikovno in tekstualno bogat vodnik in zgibanka, v katerih so poleg zemljevida območja vsi potrebni podatki, opisi poti in posebnosti vsake etape.

Žig prve kontrolne točke, vseh skupaj je 12, smo v svoj dnevnik Slovenjgoriške planinske poti vtisnili januarja 2012 na izhodišču v Termah Ptuj, od koder se ponuja najlepši pogled proti staremu mestnemu jedru in čudovitemu grajskemu poslopju na griču. Pot nas je vodila proti zaselku Krčevina pri Vurberku in do gradu Vurberk, prvič omenjenem že 1238. leta, kjer naj bi domoval praslovanski bog Kresnik.

Leta 2013 smo se odločili prehoditi drugo etapo poti, in sicer traso od gradu Vurberk na Grmado, 462 m, od tam do Jiršovcev in Trnovske vasi, kjer smo v naše dnevnike vtisnili žig pete kontrolne točke.

Naslednje leto, 2014, smo se spomladi odločili prehoditi tretjo etapo, tj. pot od Trnovske vasi do Vitomarcev in Juršincev. Na tem delu smo si ogledali kužno

Kontrolne točke na Slovenjgoriški obhodnici

znamenje Hrvaški bog, redko ohranjeno panonsko hišo »cimpračo« in prehodili del nasipa ob reki Pesnici. Šesti žig smo dobili v Vitomarcih, v prelepem kraju, ki je središče občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah. Povzpeli smo se do zanimive kapele Aleluja v Dragoviču, od koder je sledil le še spust do Juršincev, kjer smo pridobili žig sedme kontrolne točke.

Leta 2015 smo se odločili prehoditi etapo od Juršincev do Sakušaka, Bodkovcev, Polenšaka in čez Prerad pa Zamušane do Gorišnice. Ta del poti je bil najdaljši in

Viktorija Dabič in Ruža Tekavec Foto Tone Tekavec

naporen, saj smo združili dve etapi, a izjemno zanimiv. Ogledali smo si cerkev sv. Lovrenca iz 1311. leta, kjer je nekaj časa maševal pesnik Anton Aškerc. Zanimiv je bil postanek na domačiji – muzeju – inovatorja Janeza Puha, v Evropi znanega kot konstruktorja motornih koles. Od tam smo nadaljevali proti Bodkovicem, kjer se je rodil literarni zgodovinar in odličen prešernoslovec dr. Anton Slodnjak. Na Polenšaku smo se pred nadaljevanjem poti okrepčali v gostoljubnem gostišču Šegula. Po prijetni razgledni poti na vrh Prerada in naprej do Zamušanov je bilo le še nekaj hoje do večje panonske vasi na Ptujskem polju, do Gorišnice. Deseti kontrolni žig smo v naše dnevnike vtisnili v informacijski pisarni pred znamenito Dominkovo domačijo, zaščiten kot spomenik kulturne dediščine.

Preostali sta nam torej še dve etapi poti, ki potekata pretežno po ravninskem obdravskem delu in upam, da ju bomo uspeli prehoditi 29. aprila 2017 vsaj do Nove vasi v občini Markovci. Morda bo tedaj komu uspelo prehoditi še del poti do Term Ptuj, torej do izhodišča. Vsem, ki bodo prehodili celotno pot in to dokazali z

žigi v dnevniku, bo PD Ptuj podelilo lepo spominsko značko.

Planinci obeh PD pa se nismo le rekreirali po prehojenih gričih, dolinah, po prelepah gozdovih, travnikih, vaseh in med prijaznimi ljudmi. Povsod, kjer smo si privoščili počitek, so nas prijazno sprejeli in postregli z domačo jedačo in pijačo. Naša planinska prijateljica iz PD Ptuj, Viktorija Dabič, ki nas je spremljala na vseh etapah poti, je poskrbela, da smo si ogledali vse kulturne in zgodovinske objekte pa spomenike ob poti, nam razložila pokrajinske posebnosti in arhitekturne znamenitosti, ki jih ni malo: gradova na Ptujju in v Vurberku, številne cerkvice na razglednih slemenih in spominske kapelice. Nižinska pot je preprežena s kanali, nasipi, lepo obdelanimi polji in ponekod kar bogatimi, vzorno urejenimi domačijami. Ante Mlinarevič, zaslužen, da je ta pot tako lepo urejena, je ves čas skrbel, da nismo nikoli zašli. Udeleženci smo se domov vračali bogatejši, saj nam ta zanimivi predel Slovenije ni več tuj in neznan.

Ruža Tekavec je članica pobratenega PD Pošta in Telekom Ljubljana. Kot dolgoletna vodnica PZS je leta 2013 na prireditvi Športnik leta Ljubljane prejela nagrado za življenjsko delo. Razen po Slovenjgoriški planinski poti je nekajkrat vodila brežiške planine po gorah avstrijske Koroške. Z njo smo hkrati spoznavali zgodovino in kulturne znamenitosti dežele, kar vse zna približati s svojim spoštovanja vrednim znanjem.

Alpski kosmatinec Foto Bojan Jelševar

MARJAN, NE ZAPUSTI NAS!

Vlado Ajlec

Na spisku več kot šestdeset ljudi,
vseh pa na pohod nikoli ni,
petdeset pa si jih vzame čas,
Marjan, ne zapusti nas.

Predali smo ti vso oblast,
težko delo in čast, da vodiš nas
čez Posavje, Gorenjsko ali Kras,
Marjan, ne zapusti nas.

Ko ob torkih se dobimo,
se nobenega vremena ne bojimo,
naj bo dež, sonce, zima, mraz,
Marjan, ne zapusti nas.

Na ‚feštah‘ nam pečeš kotlovino,
mehko, sočno, super fino,
na Cirkniku nam gre kostanj v slast,
Marjan, ne zapusti nas.

Velika in vesela smo skupina,
družijo nas pohodi in pokojnina,
zaradi tebe o torkarjih gre glas,
Marjan, ne zapusti nas.

Vlado Ajlec je odkril svoj talent za ubesedovanje v verzih dokaj pozno, je pa sedaj nepogrešljiv kronist Torkarjev. V njegovih pesmih so zabeleženi vsi pomembni dogodki skupine. V letu 2006 smo izdali zbirko njegovih pesmi z naslovom „O pohodih naših pesmi pišem“.

Foto Mira Kofler

POLETNI SLAVNIK

Dobrila Seka Lorenci*Marjan Rovani in Dobrila Lorenci Foto Tone Jesenko*

Z Marjanom sva se junija 2015 vračala iz Istre pa sva mimogrede stopila še na Slavnik. Bilo mi je tako všeč, da sem že takrat sklenila, da moram lepoto tega primorskega vrha deliti s svojimi prijateljicami iz skupine torkarjev. Na povabilo so se letos poleti odzvale Milena, Darinka, Mimica, Vera, Frida, Katja in Lija. Edini moški je bil Marjan Rovani. V program sem vključila še ogled Planine pri Postojni, Planinsko jamo in stolp Ravbarkomanda. Te kraje namreč poznam, ker tam živi več Marjanovih sorodnikov, sami prijetni ljudje.

Na pot smo se odpravili z najetim kombijem. Vožnja po avtocesti ni bila prav nič dolgočasna, ker so ženske poskrbele za dobro vzdušje, šale in smeh. Po lokalni cesti Hrpelje – Kozina smo se zapeljali v vas Podgorje, kjer smo se najprej na parkirnem prostoru malce podložili, kot pravi Marjan, v vasi pa se »Pri stali« z lastnikom zmenili, da se ob povratku ustavimo na pijači.

Pot na Slavnik se je strmo vzpenjala. Pred premočno vročino so nas vsaj nekaj časa ščitile bogate krošnje dreves, na čistini pa hladil zahodni veter. Ponujali so se nam prelepi razgledi vse do morja pri Umagu, na Nanos, proti severozahodu smo gledali Kamniške Alpe, na vzhodu Snežnik, proti severu Dolomite, Julijce, Karavanke.

Slavnik je zadnji severni tisočak Čičarije. Koča na višini 1018 m nosi ime alpinista in botanika Henrika Tume. Tu nam je Frida pripravila presenečenje: njeni prijateljici

Ana in Nina iz Lucije pri Portorožu sta sem gor prinesli sveže in sočne fige in nas z njimi počastili. Veselju, objemanju in živahnemu klepetu ni bilo kraja celi dve uri. Potem nas je Ana vodila navzdol do »Štale«. To je bil res nekoč hlev, ki ga je lastnik preuredil v okrepčevalnico. Pri njem se radi ustavijo planinci, kaj popijejo, lahko pa naročijo tudi hrano. Fridini prijateljici sta nas tu zapustili, kmalu pa smo bili toplo sprejeti pri Marjanovi sorodnici Tatjani v Planini. Pričakala nas je z domačo pogačo, svežo limonado in seveda tudi s kozarcem vina.

V neposredni bližini Planine je baročni dvorec Hošperk, ki je danes v ruševinah, prekrit z rastlinjem in obraščen z drevjem. Okoli njega so vidni ostanki parka. Menjalo se je kar precej lastnikov, zadnji so bili Windischgrätzki. Dvorec so med 2. svetovno vojno požgali. Na dvorišču ostalin poleti prirejajo koncerte. Tako smo izvedeli, da bo kmalu irski večer glasbe in hrane. Druga posebnost tu blizu je jama Škratovka, ki se napolni vsakokrat, ko narastejo vode v Cerkljanskem jezeru. Voda odteka v reko Unico.

Poletni dnevi so dolgi in tako smo lahko opravili, kar je bilo načrtovano. Še sedaj se radi pogovarjamo o doživetem na tem primorskem izletu.

Na vrhu Slavnika Foto Marjan Rovani

NEUSPELI POSKUS

Dobrila Seka Lorenci

Da bi izpolnila dnevnik Slovenske planinske poti, mi je ostalo še dvanajst neosvojenih vrhov. Z Marjanom sva se julija 2016 odločila zmanjšati število vsaj za dva. Kaj več ne, saj so moja kolena delno poškodovana in dostikrat boleča, posebej pri spustu. Tako sva si načrtala vzpon na Skuto, 2532 m, in Storžič, 2132 m. Ker sva upokojenca, sva izbrala čas med tednom, ko je manj gneče na planinskih poteh.

Iz Brežic sva odšla ob šesti uri, čeprav sem želela iti prej, a Marjan ni bil za to. Sonce je bilo že precej visoko, ko sva skrenila z avtoceste proti dolini Kokre. Prelepa zelena pokrajina, drevje, reka, čista kot kristal. Redki avtomobili, saj je večina že visoko na poti ali pa se namakajo kje ob morju. Je pač vrhunec dopustniških dni. Parkirava pri kmetiji Suhadolnik in se počasi, da dobiva »delovno temperaturo«, spraviva na pot. S široke makadamske poti zavijeva na s travo obraslo gozdno stezo, ki je meni ljuba. Vse je zelo lepo: temperatura ravno prava, spremljata naju ptičje petje in raznovrstno cvetje, skozi veje pa božajo sončni žarki. Kratek postanek, nekaj požirkov planinske vode in kmalu zatem, a po dveh urah hoje, je pred nama čistina. Travnato pot zamenja drseči grušč, sonce peče. Sva na višini 1700 m. Veter piha v vedno močnejših sunkih. Pogled večkrat usmerim navzgor v pričakovanju, da bom ugledala Cojzovo kočo. Končno slišim Marjana: »Seka, poglej, kočica na vidiku!« Vidim jo, a do nje je še daleč. Težko hodim in se sprašujem, kaj me ovira, zakaj sem tako utrujena.

Oskrbnika, zakonca, naju pristrčno pozdravita. Poznamo se že tri leta. Nekaj pojeva in že nadaljujeva proti Skuti. Veter je še vedno močan. Hodiva počasi, noge so težke. Z rokami se oprijemava skal, za hrbtom je globok prepad. Strah obvladam, prijetno pa ni. Marjan je dosti bolj pogumen in spreten, ima pa težave s kolkom. Končno prideva do bivaka pod Grintovcem. Imenuje se po alpinistu in gorskem reševalcu Pavletu

Kje si, kočica? Foto Marjan Rovar

Kemperletu. V prijetnem zavetju klepetava ob pijači in sadju.

Treba je naprej. Hodiva previdno, kamen drsi, ura je štiri popoldne, ko prideva na planino Štruci. Z mojim tempom ni možnosti, da bi prišla še za dneva na Skuto in nazaj. Napaka je bila, da nisva ostala v bivaku. Imela sva dovolj hrane in vode, prostora pa je za šest planincev, dovolj je tudi odej. Naslednji dan bi nadaljevala pot. Tako sva sprejela odločitev: nazaj! Bela kamnita gora je ostala za nama, gledala sem jo nekako žalostna.

Tik pred temo sva bila nazaj v Cojzovi koči. Boleča kolena je blažila masaža z ledom, ki mi ga je dal oskrbnik. Obžalovala sem ta svoj neuspeh, dokler ni eden od gostov rekel: »To ni nobena sramota. Močni so tisti planinci, ki se znajo ustaviti in obrniti.« Ko danes razmišljam o tem, vem, da je imel povsem prav.

Naslednji dan sva bila na Storžiču. Šlo je dosti lažje. V mojem zelenem dnevniku pa še vedno manjka enajst žigov. Dvomim, če mi bo uspelo osvojiti manjkajoče vrhove, saj so kolena vsak dan bolj občutljiva. Bomo videli!

Dobrila Seka Lorenci je dolgoletna članica planinskega društva, aktivna je v skupini Torkarjev. Njen največji pohodniški podvig doslej je prehojena Jakobova pot, Camino de Santiago. Udeležila se je več izletov v tuje gore.

OBELEŽJE SLOVENSKEMU TOLARJU

Stanko Jaki

Pisalo se je leto 2007, bližal se je mesec maj, najlepši mesec v letu, ki je v cvetju in zelenju kar vabil planince v naravo. Do prvomajskih praznikov je bilo le še nekaj dni, ko sem poklical v Brežice Marjana Rovana, planinca in vodjo Torkarjev. Čas je bil, da se dogovoriva za skupni izlet brežiških in naših seniorjev. Dorekla sva obisk območja Kozjanskega parka. Namenoma, saj sva za glavni cilj postavila obisk spomenika slovenskemu tolarju na Velikem vrhu v občini Kozje, nedaleč od vasice Osredek.

Tako smo 22. maja 2007 seniorji Planinskega društva Pošta in Telekom Ljubljana v jutranjih urah zapolnili vse sedeže v avtobusu, kot vsakič, ko smo se peljali na skupni izlet k našim brežiškim pobratimom.

Po valoviti dolnjski pokrajini smo se čez most na reki Savi zapeljali v štajersko deželo. Na avtobusni postaji v Brežicah so nas že čakali prijatelji Torkarji. Po pozdravih in objemih smo se odpeljali skozi Pohanco v vas Osredek. Na domačiji Ivka Godlerja so nam gostitelji pripravili obilno malico. Po okrepčilu smo pričeli pohod k spominskemu obeležju. Kmalu smo zapustili cesto in se pričeli vzpenjati po gozdni grebenski stezi vse do Velikega vrha, ki ima 701m nadmorske višine. Ni veliko, a je vrh v zadnjih letih postal znan v širšem slovenskem prostoru prav zaradi omenjenega obeležja. Kot se spomnimo, smo imeli svojo valuto, imenovano tolar, le skromnih 15 let po osamosvojitvi. Potem ga je zamenjal evro. Brežiški

Stanko Jaki, maj 2007

planinci so ga zakopali kot zaklad v osrčje Orlice. To je prvi in edini pomnik naši valuti, idejo je podprl tudi takratni guverner Banke Slovenije Mitja Gaspari. Vanj vzdani in skriti kovanci bodo znanjem pričali o delčku časa, ko smo bili ponosni na svoj denar. Globoko v duši in srcu smo čutili pomembnost tega kraja.

Zapustili smo zakopani zaklad ter pohod nadaljevali večinoma po gozdnih poteh do gradu Podsreda. Po ogledu muzejskih zbirk smo se poslovili.

Prispevek je namenjen 10-letnici postavitve obeležja slovenskemu tolarju.

Stanko Jaki je eno najbolj znanih imen PD Pošta in Telekom Ljubljana. V matični planinski organizaciji in v Planinski zvezi Slovenije je opravljal nešteto pomembnih funkcij, zadnjih 16 let vodi seniorsko skupino. Redno se udeležuje naših zborov. Med 46 priznanji in nagradami, ki jih je prejel za svoje delo v planinstvu, najdemo tudi diplomu Mednarodnega olimpijskega komiteja, svečano listino PZS in nagrado Mesta Ljubljane.

Foto Mira Kofler

KRNIŠKE SKALE

Laura Rueh

Koledar je kazal zadnjo avgustovsko soboto in napovedoval še en lep poletni konec tedna. Tokrat je vodenje pripadlo Borutu Vukoviču*, ki nam vselej pripravi kaj zelo posebnega in presenetljivega. Tokrat smo se popeljali mimo Trbiža in Pontebe na avstrijsko stran do Mokrin, kjer so sicer znana smučišča. Pot iz Brežic do tja je kar dolga, zato smo komaj čakali, da si pretegnemo noge. Zjutraj so vremenoslovci obljubljali nagrado tistemu, ki bo našel oblak. Nebo je bilo res tako modro in kulisa je delovala kar neresnično. Toplo vreme, pašniki, polni živine, ki nas je radovedno opazovala ter z zvončkljanjem spremljala večji del poti, so budili dobro voljo in zadovoljstvo, srečo, da lahko greš in doživljaš lepoto gorskega sveta. Borut se je šalil in vsi smo se našli njegove dobre volje. Če ne bi vedela, kakšen poklic opravlja, bi mislila, da je najmanj poklicni fotograf. Kar naprej smo bili v kadru. Razgledi so bili takšni, kot si jih v gorah lahko samo želiš. Borut in naš Tone sta nas orientacijsko izobrazila, da smo vedeli, kaj vse nas obdaja.

Vrh Krniških skal je visok 2195 m. Občudovali smo zahodne Julijske Alpe in Karnijske na drugi strani. V daljavi so bili kot na dlani Dolomiti in avstrijski tri tisočaki. Občudovali smo plezalce v stenah, ki so kakor pajki v svojih mrežah napredovali proti ciljem. Najbrž nam je bilo marsikaj skupno tiste nepozabno lepe sobote. Kaj vse zamujajo tisti, ki ne znajo videti teh lepot, ki ne uživajo svobode, svežega zraka, božajočih sončnih žarkov in prijetne družbe tam zgoraj. Da bi takšne sobote in nedelje trajale in trajale. Da bi se ponavljali obiski naših lepih gora kot ljube melodije, ki jih poslušamo znova in znova in ki ti sežejo v srce.

**Borut Vukovič, sodnik Višjega sodišča, je v PZS cenjeno ime. Opravljal je različne funkcije, sedaj je vodja Odbora za pravne zadeve PZS. Več mandatov je predan predsednik Meddruštvenega odbora zasavskih in posavskih planinskih društev. Veseli smo, da vsako leto vsaj enkrat vodi na izlet naše članke.*

Na vrhu Krniških skal Tone, Marija in Ivan Foto Borut Vukovič

S Krniških skal Olga, Marija, Ivan, Milena Foto Borut Vukovič

Borut med brežiškimi planinci na poti na Krniške skale Foto Tone Jesenko

KRIŽEVNIK IN VELIKI VRH

Laura Rueh

Ko okoli novega leta dobim v roke načrt izletov za prihodnje leto, si vedno označim ture, ki se mi zdijo zanimive, kjer še nisem bila ali pač, pa mi je pot ostala v lepem spominu. Še posebej vseč in obvezna za udeležbo so brezpotja. Brez markacij in velikih človeških sledi. Kjer imaš občutek, da je vse rezervirano samo zate. Da občuduješ in vsrkavaš lepote mehkih gozdnih stez, prepredenih z megličasto kopreno, in prvih sončnih žarkov, ki nezadržno kličejo v nov dan. Tudi Križevnik se mi je zdel odlična izbira. Nisem ga še obiskala. Turo sta vodila Simon in Franci, in tudi to je bil razlog za udeležbo. Simon je domačin iz Luč in pozna vsako stezo. Družba je bila vesela kot običajno, poletje in počitnice pa pred nami. Vsi razlogi za prešeren dan!

Kar precejšen del poti smo hodili po starih planinskih stezah pa mimo opuščene planine Polšnik na vrh Križevnika. Sopihaajoč smo ga osvojili in užili prelepe poglede na ostale alpske vrhove, ki so nas objemali. Strah vzbujajoč je bil pogled na prepadne stene, pod katerimi se je skrival Robanov kot. Pot smo nadaljevali pod grebenom Poljskih devic proti Molički peči, ki smo jo kar mimogrede osvojili. Do našega končnega cilja, Velikega vrha, smo potrebovali še dobre pol ure. Po spustu proti Sedelcu smo spet prišli na markirano pot proti planini Ravne.

Čeprav sredi poletja je bil dan vlažen, oblačen, tu in tam nas je dosegla kakšna kaplja iz svinčenih oblakov, a bilo je lepo. Brezpotje, nikjer nikogar, ki bi motil spokojnost narave v vsej njeni poletni raznolikosti. Macesni so bili naši zvesti spremljevalci celo pot. Pel bi in vriskal in s polnimi pljuči zajemal zrak, prepojen z vonjem po zemlji, rastlinju! Kdo ve, kako zmore rasti iz prgišča zemlje, ki ga je veter nekoč odložil v skalne razpoke.

Kako lep je svet tam zgoraj! Takšnega moramo zapustiti tistim za nami in biti neizmerno hvaležni, da sami lahko uživamo tako dediščino. Zaradi sodobnega načina življenja je narava zelo obremenjena. Pri nas to

Žafrani Foto Mira Kofler

še ni tako očitno, v močnih industrijskih državah pa že bijejo plat zvona. Ob pogledu na nebo nad velemesti se zavem, kako kvalitetno življenje imamo mi, ki živimo na tem prostoru. Zatorej spoštujmo naravo. Neprecenljiva je in to je vse, kar imamo. Vzgajajmo mlade v ljubezni in spoštovanju do naše naravne dediščine.

Po tako lepo preživetem dnevu sem bila na poti domov v prijetno utrujeni atmosferi preprosto srečna.

Laura Rueh je zvesta in požrtvovalna članica PD Brežice. Že dolga leta je informatorka, pri njej se prijavljate za objavljene izlete. Prav tako pri njej lahko vplačate letno članarino. Je planinka z visoko ekološko zavestjo. O svojih vtisih s tur redno piše v Planinske utrinke.

GORA VEDNO ČAKA. ENKRAT NAM BO USPELO SPLEZATI NANJO!

Ivan Tomše

Pisalo se je leto 1994.

»Lep dober dan! Že vnaprej se zahvaljujem za vaše svetovanje pri izbiri našega cilja. Radi bi namreč obiskali Mont Blanc. Kaj menite o naši ideji?« sem povprašal po telefonu Janeza Pretnarja, predsednika Komisije za mednarodno sodelovanje pri Planinski zvezi Slovenije.

»Mont Blanc je mogočna gora, dosegljiva za vzdržljive, dobro pripravljene planince,« mi je odgovoril.

»Iz katere smeri nam priporočate vzpon? Kot sem bral, je mogoče na goro z vlakom iz Chamonixa ali pa mimo Mulets.«

»Vse smeri so zahtevne, saj je hoja po razpokanih strmih ledenikih nevarna. Morate se gibati v navezi. Svetoval bi vam, da se peljete z gorsko železnico iz St-Gervaisa, izstopite na zadnji postaji, nato imate do prve kočice dve do tri ure hoje. Do tu pot ni zahtevna, nato pa je treba skozi kuloar, ki je nevaren zaradi pogosto padajočega kamenja. Pri izstopu iz kuloarja boste prišli do zadnje kočice. Od tam se začne najtežje delo: vzpon do vrha je dolg, zrak vse redkejši in zanesljivo se bodo pojavile težave z dihanjem.«

»Je potrebna kakšna posebna oprema?«

»Nič posebnega. Kot na slehernem ledeniku morate hoditi navezani, seveda brez derez in cepina ne gre. Oblačila naj bodo topla, saj je zgoraj zima tudi poleti.«

Goro smo torej izbrali. Dobili smo prve informacije. Nastopilo je obdobje zbiranja dodatnih podatkov. Internet še ni bil tako prisoten kot danes, zato je bilo potrebno več brskanja po različnih planinskih vodnikih. Mont Blanc je visok okoli 4808 m. V ekipi, ki smo jo sestavljali Tone Hribar, Andrej Deržič, Davor Lipej, Franci in Olga Kržan, Tone Jesenko, Pavle Ritmanič in Ivan Tomše, smo vzpostavili delitev dela. Franci je bil zadolžen le za varno vožnjo, njegova Olgica je vodila skupno blagajno, določili smo dnevnega kuharja in kuharja jutranje kave pa pomočnike za pomivanje posode.

Sredi avgusta naj bi bilo najugodnejše vreme za vzpon.

Foto Ivan Tomše

Kondicijsko smo bili pripravljene, skrbelo nas je le, če bomo premagali težave, ki so posledica velikih višin: težave z dihanjem, glavobol, slab apetit, bruhanje ...

Skozi Italijo smo po avtocestah kar drveli in pozno popoldne smo že bili na koncu doline Aosta. Tam je ceste konec in treba je zapeljati v 11,6 km dolg predor pod Mont Blancom. Za plačilo smo imeli našete italijanske lire. Pa ni bilo dovolj. Pobiralec takse je poklical policista. Prestrašeni smo čakali, kaj se bo zgodilo. Smo mar naredili kak prekršek? Nič takega. Vzela sta v roke dolg metrski trak in izmerila medosno razdaljo našega kombija, na kar je italijanski uradnik strokovno razložil, da je naš kombi daljši in nas mora zato uvrstiti v višji cenovni razred. Seveda je to pomenilo višjo takso.

Takoj iz predora smo se po serpentinasti cesti spustili v Chamonix. Ozirali smo se proti naši gori in res smo zagledali nekaj belega. Misleč, da je to sam vrh Mont Blanca, smo se lotili reševanja novega problema: kam postaviti šotore? Kateri kamp ni predrag, a je dovolj udoben za počitek po trinajstih urah vožnje? Nekaj primerne smo našli. ...

Noč je bila lepa, mirna in jutro se je kopalo v soncu. Oprtali smo nahrbtnike in krenili na postajo žičnice, ki nas je popeljala 3842 m visoko. Na ošiljenih dveh skalah Aiguille du Midi je več razglednih ploščadi, od koder je čudovit razgled na masiv Mont Blanca.

V skalo so izdolbli trgovinice, gostinske objekte, sanitarije in druge prostore ter postavili visok antenski stolp. To je točka, kamor se pripelje veliko izletnikov z vsega sveta. Visokogorski turizem je izjemno razvit. Za denar gre. In Francozi znajo vrh Evrope dobro tržiti.

Zgodba skupine se nadaljuje s spustom v kamp. Noč je prinesla poslabšanje vremena, zato so si ogledali Ženevo, tretji dan pa po obetajoči napovedi odšli spet na goro.

Na višini 3817 m smo vse bolj občutili, da je zrak redkejši, saj je bila utrujenost po vsakem koraku večja. V koči smo bili veseli Tonetove informacije, da bomo prenočevali v depandansi. V pogovoru z oskrbnikom – poskušala sva se sporazumeti v nemščini – sem nato ugotovil, da smo razporejeni » ... an der Boden unter der Tisch ...«. Francoz ni obvladal angleščine, Tone pa ne francoščine, pa nam je bilo vseeno kmalu jasno, da bomo spali na tleh pod mizo, in to za 96 francoskih frankov na osebo. Kakšno drago razkošje! Pa saj smo za ta denar dobili celo po en kos armafleks ležišča pa še pohiteti smo morali, da ni zmanjkalo ‚parcel‘.

... Povsod po jedilnici so začeli premikati mize in stole, da bi prišli do nekaj prostora za ležišča. Tako drago in slabo doslej še nismo spali na nobeni gori. S spanjem dejansko ni bilo nič. Le premetavali smo se in vedno bolj smo čutili neko žerjavico v glavi. Če si se sede naslonil na steno, je še nekako šlo, ko si legel, je v glavi kar peklo. To je bil eden od znakov, da smo premalo vajeni teh višin. Zjutraj, dejansko smo vstali okoli dveh, smo bili obupani vsi po vrsti, tako slabo smo se počutili. Ugotavljali smo, da z vzponom na vrh ne bo nič. Nismo pač aklimatizirani. Zatekli smo se na pomoč k medicini. Aspirini in kombinirani praški so bili visoko cenjeno blago. Po kratkem bojnem posvetu smo popili nekaj čaja in spravili v želodce manjše prigrizke. Občutili smo, da se je nekaj energije vendar nabralo in upali smo, da bo morda le šlo. Podali smo se na pot proti vrhu. ...

In kakšno je bilo nadaljevanje? »Gora vedno čaka. Enkrat nam bo uspelo splezati nanjo!«

In jim tudi je, ampak šele naslednje leto.

»V gorah je življenje drugačno kot v dolini. Čas bujne rasti in cvetenja je zelo kratek. Potem nastopijo hlad, sneg, zmrzal, divjanje vetrov. Takšni so zakoni narave.« Tako zapiše Ivan Tomše na 79. strani svojih Potepanj po gorah. Knjiga ni le skupek opisov tur, odlikujejo jo izjemne fotografije in ne bo vam žal, če boste segli po njej.

Zapis o vzponu na Mont Blanc je za dogodek BRATI GORE 2016 z dovoljenjem avtorja skrajšala Milena Jesenko.

Na vrhu Mont Blanca Foto Ivan Tomše

ZGODBA O ETNI

Edita Ciglencečki

Poletje 2016. Skupina za vzpon na Etno se je hitro oblikovala in avtobus je krenil proti Rimu in Neaplju; trajekt do Palerma nas je pričakal v jutranjem dežku. A so se oblaki kmalu dvignili in pobeledi, s čimer so ustvarili na sicilijanskem nebu čaroben pridih neresničnosti, medtem ko je sonce osvetlilo šarmanten južnjaški mozaik smeti in cvetja. V ozkih vijugastih ulicah Sicilijanci raje parkirajo bližje sredini kot pa robu ceste. A to ne more zмести potujoče ekipe, saj če je treba, fantje izstopijo in odnesejo avto malo stran, da omogočijo busu prost prehod. Ej, dream team! Obisk in ogled otoka smo pričeli krožno v smeri urinih kazalcev in v naslednjih dneh so se pred nami izmenjevale slike Zlate doline s Korleoneom v ozadju, gradovi, do katerih se je treba povzpeli po strmoglavih, serpentinastih cestah, nepozabne stene, vinogradi, ki dajejo ena najboljših vin na svetu, grški templji, krščanske cerkve z arabsko arhitekturo, plantaže pomaranč, baročni gradovi, odlično ohranjeni rimski mozaiki, tržnice s posušenim paradiznikom, stičišča Tirenskega, Jonskega in Sredozemskega morja, amfiteatri, v katerih je še vedno gledališče, romantični razcveteni balkoni, žive meje iz kaktusov in oleandrov ter najboljši 'gelato' na svetu. Grki, Rimljani, Arabci, Normani ... Mnogi so osvajali otok, vendar si je na koncu trinoga lepotica vedno podredila osvajalce in jih spreobrnila v Sicilijance.

Naš vodič Renato je spremljal vremensko napoved in vulkansko aktivnost ter sklenil, da je petek primeren dan za vzpon na Etno. Ta najvišji vulkan Evrope in eden najaktivnejših vulkanov na svetu je visok 3323 metrov, višina variira odvisno od erupcij. Ime Etna izvira iz feničanske besede attuna, ki pomeni peč. Nahaja se na stičišču afriške in evroazijske plošče, nastale kot posledica močne erupcije pod morjem pred približno milijon leti. Planina pokriva ozemlje 1190 km², okrog kaldere vulkana pa je 19.237 hektarov veliko naseljeno področje. Vulkanski izbruhi na Etni so raznovrstni. Večinoma nastajajo na vrhu, kjer je trenutno pet kraterjev: Severovzhodni krater, Voragine, Bocca Nuova in Jugovzhodni kompleks, ki se sestoji iz dveh kraterjev. Do izbruhov prihaja tudi drugod po pobočjih njenih obronkov in tako je skupno več kot 300 odprtih – od majhnih lukenj v zemlji pa vse do kraterjev premera nekaj sto metrov. Izbruhi pri vrhu so izredno eksplozivni in spektakularni, a zelo redko ogrožajo naselja za razliko od tistih v nižjih predelih – do njih prihaja tudi v naseljenih

Etna Foto Renato Milovski

področjih. Čeprav je Etna zelo aktivna, je v vsej zgodovini zabeleženih vsega 77 smrtnih primerov ljudi, za katere je »direktno odgovorna«, saj so umrli za posledicami njenih izbruhov. Zadnji je bil 1987. leta, ko sta se smrtno ponesrečila turista zaradi nenadne eksplozije pri vrhu.

Največji vulkanski izbruh v zadnjih 1000 letih je bil 1669. leta, ko je privrelo 830 milijonov kubičnih metrov lave, zadnja resnejša aktivnost pa je bila 2011. in 2012. leta. Zaradi stalne aktivnosti predstavlja Etna naravni laboratorij za proučevanje ekoloških in bioloških procesov in tako je bila 2013. leta uvrščena na seznam UNESCO-ve svetovne dediščine v Evropi.

Ob šestih zjutraj se odpravimo proti južni strani planine, od koder je najlažji dostop do kraterjev. Vozimo se skozi gozdove alpskega bora in z naraščanjem nadmorske višine se recipročno znižuje višina rastlinja; tako gozd kmalu zamenja grmičevje z rumenimi cvetovi, rastoče iz črnih sten. Po uri in pol vožnje po vse bolj surovi pokrajini prispemo do Rifugio Sapienze na 1923 metrih nadmorske višine, kjer se začne naš vzpon. Nizkih 11° C nas v hipu prebudi. Po nekaj minutah priprav se napotimo po strmi sipinasti planinski stezi. Na poti se nam pridruži nasmejan pes, ki takoj pokaže izredno simpatijo do našega vodiča Renata, zato mu ta »dovoli«, da vodi skupino do vsakega razpotja. Potem pes, mahajoč z repom, pokaže smer, po kateri je treba iti dalje, in spet »prepusti« vodstvo Renatu.

Po uri vzpenjanja po precej zahtevni gorski stezi se odločimo nadaljevati po poti, namenjeni terenskim vozilom. Kmalu se na naši desni strani kot na dlani prikažejo Silvestrski kraterji. Čim više se vzpenjamo, tem manj je kisika, pa tudi temperatura zraka pada, zato oblačimo jakne, nadenemo si tople kape in rokavice. Rastlinje skoraj izginja, črne stene krasi le še kakšen

Edita Ciglencečki na čelu kolone Foto Renato Milovski

rumen in rdeč cvet. Na naše začudenje pa je še nekaj rdečega na ugasli lavi: to so pikapolonice, ki izredno rade pozirajo pred našimi kamerami! Nekaj ur lahkega vzpona in prispemo do cone kraterjev na 2920 metrih nadmorske višine. Zrak je redek in hladen, nadaljnji vzpon proti vrhu ni priporočljiv zaradi povečane vulkanske aktivnosti. Po kratkem počitku se kljub temu odločimo poskusiti.

Renato je planinski vodič z mednarodno licenco in večkrat se je že povzpel na Etno, zato zaupamo njegovim presojam. Tako nas skupina sedemnajstih nadaljuje pot v spremstvu našega psa vodiča, za katerega se zdi, kot da se več ne znajde in ne odobrava naše odločitve, a nas vseeno zvesto spremlja. Šele po polurnem vzpenjanju uzremo vrh, ovit v oblake pare. Hodimo po snegu, pokritem s črnim pepelom, zelo krhki podlagi, ki se med hojo večkrat ugrezne. Kisika je vse manj. Sipinasta steza se strmo dviga proti vrhu. Vedno težje dihamo. Postanke delamo na vsakih prehojenih 100 metrov višinske razlike, potem že na vsakih 50 metrov. Renato nas bodri, češ da smo že skoraj na vrhu, ko začne veter prinašati žveplene hlape točno proti nam. Smrdi, kot bi zgorelo na tisoče petard. Kisika ni več ...

Naenkrat pa – noge postanejo lahke in zdi se mi, kot bi lebdela. Energija v valovih prehaja skozi moja stopala in utripa v telesu vse do srca, kjer se preoblikuje v neko vrsto znanja, informacije, spoznanja, da jo lahko razume prav vsaka celica mojega telesa. Vse postaja jasno in povsem

logično, usvojeno in shranjeno v samem jedru genov. Ozavešča se neka nova vrsta razumevanja, ki je daleč nad sposobnostmi pojmovanja človeškega razuma. Zdaj jasno vidim samo sebe kot Življenje z brezmejnimi potenciali, ujetim znotraj meja lastnega uma. Medtem ko se razblinja iluzija ločenosti, pa Življenje v mojem telesu s pomočjo mojih čutil vse jasneje zaznava samo sebe, Življenje vsenaokrog, v vsem živem. Etna me pozdravlja, radostna, da končno razumem. »Glasba Življenja je večna in se nikoli ne ustavi. Odvrzi strah! Odmaši ušesa in poslušaj!« mi šepče Etna.

Na višini 3231 metrov se pes hitro obrne in v teku se umika strupenim hlapom. Renato ugotavlja, da bi bilo nadaljevanje vzpona prenevarno. Vračamo se hitro, da nas ne bi obkolil žvepleni oblak. Čutim, kot bi hodila po živem bitju, ki diha in vre in nam razkazuje svoja nepregledna brezpotja črne lave. Ko se spustimo v varno območje, uživamo v sprehodu po kraterjih.

19 kilometrom hoje v sedmih urah in pol sta sledila zaslužen odmor in zbiranje vtisov. Nekateri so bili nekoliko razočarani, ker nismo osvojili zadnjih 92 metrov višinske razlike do vrha. Ti še ne razumejo, kakšnemu veličastnemu dogodku so bili priča. Tega niti sama nisem razumela pred petnajstimi leti, ko sem bila tam prvič. Ampak Etna je potrpežljiva. Vsakomur daje čas, prav toliko časa, kolikor ga kdo potrebuje.

Edita Ciglencečki je ljubiteljica narave, turistična vodnica in potopiska. Planinstvo je njen način življenja. Prehodila je številne alpske vrhove in prepotovala lep del sveta. Sicer je članica planinskega kluba Horizont. Besedilo je iz hrvaščine prevedla Vera Samohod.

MADEIRA

Danica Fux

Madeira je portugalski otok v Atlantskem oceanu. Ms svojo avtonomno vlado in administracijo. Skupaj s Porto Santom in še nekaj otočki sestavlja arhipelag. Od Afrike je oddaljena 520 km in 1000 km od Portugalske. V dolžino meri 57 km in v širino 22 km. Ima 260.000 prebivalcev, od tega jih skoraj polovica živi v glavnem mestu Funchal.

Otok je vulkanskega nastanka in skoraj brez ravnine. Kmetijske pridelke gojijo na terasah. Podnebje je subtropsko – mediteransko. Nekoč je otok pokrival deževni gozd. Obilica lesa mu je tudi dala ime, v portugalsščini namreč madeira pomeni les. Turizem prispeva 20% BDP regije. Imajo zelo dobre ceste, ki so speljane skozi 252 predorov, veliko je viaduktov. Nova avtocesta povezuje vse glavne dele otoka.

Povsem nenaseljen otok sta leta 1418 odkrila pomorščaka med raziskovanjem afriške obale.

Kaj hitro so se na njem naselili prvi priseljenci in začeli izkoriščati plodno zemljo. Sadili so predvsem sladkorni trs. Naredili so terase, za delo so uporabljali sužnje. Danes gojijo banane, trto in eksotično sadje. Nacionalni cvet je strelicija, imenovana tudi rajska ptica. Uradni jezik je portugalsščina, vendar prebivalci govorijo specifično narečje, ki se je izoblikovalo skozi stoletja izoliranosti od celine. Letno zabeležijo tudi nekaj tisoč priseljencev iz različnih držav, največ iz Brazilije, Velike Britanije in Venezuele.

Največja značilnost Madeire so vodni kanali, imenovani levade. Izraz levada naj bi imel osnovo v besedi levar, kar pomeni v portugalsščini nositi, pripeljati. Madeira je zelo gorata, zato je bila gradnja večinoma težaško delo sužnjev in zapornikov, ki so včasih dobesedno viseli v skalah in klesali pot za vodo. Po nekaterih podatkih je levad okrog 200 v skupni dolžini preko 2000 km, 40 km jih poteka po predorih. Zgradili so jih, ker je na severnem delu otoka presežek vode, na južnem pa suša.

Funchal je glavno mesto že več kot pet stoletij. Ime izhaja iz besed „funcho” in „al”, kar pomeni „plantaža navadnega komarčka”, rastline, ki jo je na otoku našel prvi prispeli kapitan. Leži v amfiteatrsko oblikovani dolini s pobočji, ki se dvigajo od morja do 1200 m

Pot na Pico Ruivo

Botanični vrt

visoko. Zaradi strateškega položaja in zavetrne lege je mesto postalo pomembno pristanišče tudi kot vmesna postaja za plovbo proti Ameriki, po prvi svetovni vojni pa so sem hodili na okrevanje pljučni bolniki. Iz sprva zdravstvenega turizma se je Funchal razvil v današnjo popularno destinacijo z množico hotelov, lokalov in znamenitosti. Je tudi izhodišče za raziskovanje celotne Madeire. Posebnost glavnega mesta je letališče, ki stoji na 180 stebrih, visokih 70 metrov. Pristajalna steza je dolga 2781 metrov. Letališče velja za eno najnevarnejših za pristajanje letal v Evropi in celo v svetu, zlasti v slabem vremenu.

Cilj našega potovanja je bil pohodništvo in ogled glavnih znamenitosti otoka. Glede pohodništva ni bil

problem, saj ravnine skoraj ni, bolj nas je zanimalo, kje začeti. V skupini nas je bilo 36, kar je zadostovalo za najem štirih kombijev. Na tak način smo bili zelo mobilni in samostojni. Sproti smo se odločali, kako bomo preživeli dan in kaj si bomo ogledali. Predlog programa je pripravila agencija Oskar in tudi prenočišča v centru mesta, kar je bilo zelo ugodno, posebno za preživljanje prostega časa.

Skoraj dva dneva smo posvetili levadam, ki so res nekaj posebnega. Ob njih so speljane pohodne poti, polne cvetja in vode. Stene so prepadne, občudovali smo velike in male slapove, tolmune, zelenje. Bili smo na najvišjem vrhu Pico Ruivo, 1861 m, si ogledali Nunsko dolino (Curral das Freiras), bili na najzahodnejšem delu otoka ob svetilniku 290 m nad morjem (Farol da Ponta). Zgrajen je bil 1922 leta in pošilja svetlobni žarek 320 m daleč. Od tu dalje pogled odtava v Ameriko, ki je oddaljena okoli 3000 km. Tudi na drugem najvišjem klifu v Evropi, 580 m visokem Cabo Girao, smo stali. Na vrhu je steklena plošča in tako dobiš pravi občutek višine.

Nismo spustili znamenitega botaničnega vrta, ki obsega 35.000 km², na petih glavnih področjih je zasajeno 2500 rastlin s celega sveta. Sledil je razgled z znamenitega hriba Monte nad Funchalom, na katerem stoji romarska cerkev Senhora do Monte iz leta 1743. V njej je grobnica zadnjega habsburškega cesarja Karla Prvega H., ki je moral po prvi svetovni vojni zapustiti domovino. Tu je 1922. leta umrl za pljučnico, star komaj 35 let. Sem vodi tudi žičnica.

V glavnem mestu je značilna tržnica, polna cvetja, sadja – svežega in suhega, rib in drugih dobrot. Prodajalke so oblečene v narodne noše, kar daje tržnici še pristnejši videz. V starem delu mesta je zelo lepa katedrala iz 16. stoletja, pa mestna hiša, staro obzidje, pristanišče, cvetja polni trgi, ozke ulice s poslikanimi vrati ... Poleg vsega naštetega smo si ogledali kar nekaj malih ribiških vasic, se kopali v Atlantskem oceanu, prehodili veliko hribov, se spuščali peš in tudi z avti v atraktivne doline. Bivanje na Madeiri se nam je podaljšalo za en dan, ker v soboto, ko bi morali odpotovati, letala ni bilo. Pravega pojasnila nismo dobili. Pa tudi jezili se nismo, saj je letalska družba Air Berlin za vse poskrbela, tako za prevoz v mesto,

Vasice

Funchal

Levada v strmini Foto Vinko Šeško

nastanitev v hotelu s štirimi zvezdicami, za vse obroke in prevoz na letališče. Bilo je kot lepo darilo.

Na zadnjem pohodu po levadah mi je padel fotoaparater v prepad in vse moje fotografije so šle po zlu. Objavljene je posnel in mi jih odstopil Vinko Šeško.

DVAJSET LET TORKARJEV

Jožica Srpčič

Tudi ob dvajsetletnici skupine na Bohorju Foto Meho Tokić

14. aprila 1996. leta se je novoustanovljena skupina PD Brežice pod vodstvom Toneta Lipeja povzpela na Bohor. 17 planincev upokojencev nas je bilo, in od tedaj se vsak torek razen v mesecih juliju in avgustu podamo na pot, zato smo si nadelili ime Torkarji. Dvajsetletnico obstoja in uspešnega planinarjenja smo proslavili – kakopak – na Bohorju!

Pot je skupini utiral Tone Lipej, ki jo je vodil prvih devet let. Veseli in počaščeni smo bili, da se nam je kljub bolezni pridružil na praznovanju dvajsetletnice.

Iskrena hvala za udeležbo in spodbuden nagovor tudi predsedniku društva Tonetu Jesenku.

Skupina trenutno šteje 68 članov, najmlajši stopa v 60. leto, najstarejša aktivna članica v 92. Od februarja 2005, torej že 12 let, skrbi za nas in nas varno vodi Marjan Rovan, ki ga vsi izjemno cenimo. Po vseh teh letih so še vedno z nami nekateri udeleženci prvega pohoda, ki si zaslužijo vse čestitke za zdravje, vztrajnost, voljo in moč. To so: OLGA MARČUN, STOJANKA in ZVONKO KOSTANJŠEK, ANDREJ in JOŽICA SRPČIČ, MARIJA in IVAN VEBLE, MENIRA in BRANKO ZIDANIČ.

Ob filmu Vlada Ajleca smo se ponosni in zadovoljni ozrli na prehojene poti, ki so dokaz, da veliko zmoremo tudi potem, ko ostane mladost tam nekje daleč. V dvajsetih letih smo opravili 819 pohodov, povprečno število udeležencev vsakega pohoda zadnja tri leta presega številko 40, skupaj se nas je v vseh teh letih zvrstilo blizu 30.000.

Čas je med obujanjem spominov hitro mineval. Prijazno osebje Koče na Bohorju je poskrbelo za dobro postrežbo. Jubilejno srečanje smo zaključili z našo torkarsko himno, nato pa se v sončnem dnevu spustili v dolino.

Jožica Srpčič je v PD Brežice opravljala vrsto funkcij, v Planinski zvezi Slovenije je bila en mandati predsednica nadzornega odbora. Je dobitnica številnih planinskih priznanj. V skupini Torkarji je kronistka, nepogrešljiva pa je tudi kot poverjenica za pobiranje članarine.

Torkarji na Češki koči Foto Meho Tokić

Nekaj povzetkov iz nagovora predsednika PDB Toneta Jesenka

... V društvu smo ponosni na vztrajnost skupine, zato naj izpostavim nekaj članov, ki so posebej zaslužni, da je vseh 20 let skupina ohranila trdnost in močno povezanost, kar jo je iz leta v leto bolj krepilo:

- **MARIJA VEBLE** je bila ob osnovanju skupine predsednica PD in je idejo podprla,
- **TONE LIPEJ**, prvi vodja skupine, je skrbel za pohode devet let,
- **MARJAN ROVAN** je vzoren in cenjen vodja zadnjih 11 let,
- **JOŽICA SRPČIČ**, kronistka skupine, občasno pa tudi pomočnica pri vodenju izletov,
- **IVKO GODLER**, lastnik »Hrama Torkarjev« na Osredku in občasno tudi pomočnik pri vodenju,
- **VLADO AJLEC**, poet skupine, njegovi v verze strnjeni dogodki so svojevrstna kronika skupine,
- **MIHA ŠKRLEC, JOŽE MOLAN, RUDI KELENC** so pogosto v pomoč vodji skupine, ko se le ta odpravi po njihovih krajih ali ko je treba poskrbeti za družabno srečanje po pohodu in ob praznovanjih.

Vsak izmed vas se je prostovoljno pridružil skupini in gotovo je bil osnovni namen skrbeti za gibanje, za hojo, ki »koristi zdravju in lepoti«, kot znamo reči v šali. Je pa to še kako res! Nikakor ne gre pozabiti, da ste kot skupina Torkarji tudi člani PD Brežice in s tem PZS. Torej ste del velike planinske družine, ki že več kot 120 let goji občečloveške vrednote. Nekaj vaših članov je medtem žal tudi odšlo, zakonom narave se pač ne moremo izogniti. Ostaja pa prijeten spomin nanje. Vsako leto se vam pridružijo novi člani in danes vas je že med 60 in 70. To je nedvomno najlepši in najtrdnější dokaz, da ste skupina z ugledom.

Čestitam vam v svojem imenu in imenu upravnega odbora, želim vam trdnega zdravja, klene noge in planinskega prijateljstva, ki bogati medsebojne odnose. Srečno v nove podvige!

Na Bohorju, 12. aprila 2016

1. SREČANJE ŠENTVIDARJEV

Šentvid ima vsako leto več obiskovalcev, zato ni presenetljivo, da se je na pobudo ožje skupine ljubiteljev Šentvida in Planinskega društva Brežice 8. maja 2016 zbralo na 1. srečanju obiskovalcev brežiške »hišne gore« veliko število rednih in občasnih obiskovalcev. Povabljeni so bili vsi, ki z gibanjem skrbijo za lastno zdravje, ki jih veselijo druženja in pogovori o prehojenih poteh ali samo o vsakdanjih temah. Organizacijsko skupino so sestavljali Ivana Vatovec, Rudi Mlinar, Lojze Ogorevc in Tone Jesenko.

1. srečanje Šentvidarjev Foto Tone Jesenko

Bilo je veselo. Foto Tone Jesenko

IN KAJ POVE ŠENTVIŠKA KRONIKA ZA LETO 2016?

Branko Kopinč poroča, da je bilo:

• vseh vpisanih obiskovalcev 30.054,
kar je dosednji rekord	Anton Mihelič 377 pohodov
• največ jih je bilo v marcu, kar 3932!	Milan Cvetkovič 374 pohodov
• med posamezniki prednjačijo:	Mimica Barkovič 368 pohodov
	Dušan Agrež..... 366 pohodov

Iz nagovora Toneta Jesenka

»Da je Šentvid s svojimi 386 m priljubljena točka Brežičanov, okoličanov in številnih turistov, ni potrebno posebej poudarjati. Mnogi ste vsak dan na njem, nekateri celo po večkrat. Spet drugi ga obiščete le občasno, morda ob 1. maju, ko je na njem tradicionalno zborovanje.

Nekaterim je Šentvid vmesna postaja na poti na Goli Cirknik, drugim nudi gibanje križem kražem po številnih gozdnih stezah Šentviške gore. Vsako jutro je med prvimi na njem Albert Račič, za njim bosonogi Lojze Ogorevc pa skupina neumornih deklet; organizirano ga včasih obiščejo naši policisti in otroci iz osnovnih in srednjih šol v občini in širše. Seveda pa ne smemo pri naštevanju obiti tistih, ki jim cerkva sv. Vida pomeni tudi duhovno zatočišče ob dneih, ko je v njej maša. Veliko pohodnikov pozvoni na zvon želja, vsi pa zagotovo uživajo ob pogledu na Brežice, Krško-Brežiško ravnico, na zasavske in hrvaške vzpetine. Ob lepem vremenu seže pogled celo na Kamniško-Savinjske Alpe.

Obiskovalci Šentvida se vpišemo v vpisno knjigo v preddverju cerkvice, kjer je tudi kontrolni žig Brežiške planinske poti. Nekateri pripišejo še število

svojih vzponov v tekočem letu. Že nekaj let zapovrstjo vzorno vodi šentviško statistiko Branko Kopinč, ki mu občasno pomaga Tone Kene. Zapisi v knjigah iz zadnjih sedem let povedo, da nas je bilo v tem času na vrhu 162.617; številka bi bila višja, če bi se vpisali vsi, ki se povzpnejo do vrha. Število obiskovalcev je pogojeno tudi z vremenom. Naj povem, da je bilo leto 2015 rekordno: 28.988 vpisanih, torej skoraj 29 tisoč.

Vabim vas, da ostanete zvesti obiskovalci naše »gore«, da širite krog njenih ljubiteljev, da z redno rekreativno hojo skrbite za svojo telesno kondicijo, za zdravje telesa in duha, za ohranjanje pristinih vezi med seboj. Kaj je lepšega, kot sredi pomirjajočega zelenila mogočnih dreves srečati nasmejan obraz, slišati prijazen pozdrav, izmenjati besedo ali dve z znancem ali pa le pomahati mimo hitečemu mladcu, mladenki, ki tečeta v nov dan, prežeta z optimizmom, ki nam ga danes pogosto manjka.

In naj dodam še nasvet, ki nam ga je pred nekaj desetletji, ko smo se v manjši skupini vračali s Triglava, dal pokojni profesor Sunčič: »Hodite, hodite, dokler lahko!«

Na Šentvidu, 8.5.2016

Znamenje na razpotju Foto Tone Jesenko

BRATI GORE – DRUGIČ

Mateja Kus, Knjižnica Brežice

Janja Rostohar, Mitja Baškovič in Mateja Kus Foto Borut Škof

Četrtek večer je bil v Knjižnici Brežice obarvan s Festivalom Brati gore 2016. Festival pomeni praznovanje alpske kulturne dediščine v sklopu mednarodnega dneva gora, ki ga obeležujemo 11. decembra.

Skupno prireditev naše knjižnice in Planinskega društva Brežice smo poimenovali VISOKO MED OBLAKI. Ob tem kaže poudariti, da sta v tem letu Knjižnica Brežice in Planinsko društvo Brežice že sodelovala. Spomladi smo se namreč podali po Kosovelovi poti, kjer sta se najbolje prepletli prav planinska in literarna kultura. Izlet je vodil predsednik PD Brežice Tone Jesenko.

Z gornškimi zapisi domačega avtorja Ivana Tomšeta smo se podali »visoko med oblake«. Janja Rostohar nas je z branjem odlomka iz knjige Potepanja po gorah popeljala na Grossglockner, Mitja Baškovič na Mont Blanc, Mateja Kus pa na Triglav. Izvedeli smo nekaj zanimivosti iz Ivanovega otroštva ter o njegovi povezavi z Mariem Grgičevićem – Dalmatincem iz Jelse na Hvaru, s katerim sta prehodila številne planinske poti.

Ivan Tomše je v uvodu v svoja Potepanja po gorah zapisal: »Hoditi v gore pomeni doživeti svet, kjer tišina šepeta z neko posebno toplino in kjer se človek spočije bolj kot kjerkoli drugje. Tam gori si človek prezrači dušo ... Želel sem izpovedati svoja doživetja, opisati

trenutke, ko sem stal na vrhovih, opozoriti na lepote gorskega sveta. Morda bo kdo v teh vrsticah našel vsaj delček tistega, kar mu ni bilo dano neposredno doživeti.« Knjiga ni le skupek opisov tur. Odlikujejo jo izjemne fotografije in ne bo vam žal, če boste segli po njej.

V živi besedi smo se z domačim alpinistom Bojanom Jevševarjem dvignili v skalnate strmine. Razkril nam je, kaj je povezal v svežnje in arhiviral iz svoje dosedanje alpinistične dejavnosti, zakaj in od kdaj sta si z alpinizmom na »ti«. Kot se je Ivanu zgodil Mario, se je njemu Magda Ježovnik, ki je v dolini njegove mladosti ravno tako znana kot Mario v Brežicah. Okrešelj je zanj postal gnezdo, v katerem je valil svoje sanje. Tam se je učil alpinizma, tam se je zaljubil ... ne ... tam se je zasvojil.

V večeru, posvečenem razkošju gora, nas je grela tudi glasba. Pod mentorstvom profesorja Nika Ogorevca sta na harmoniko zaigrala učenca Glasbene šole Brežice Blaž Zorko in Matej Franko. Slišali smo Snežni valček, Kjer lastovke gnezdi in Večer na Robleku.

Zbrane sta v zaključku nagovorili še direktorica

Knjižnice Brežice mag. Tea Bemkoč in podpredsednica Planinskega društva Brežice Danica Fux. Izpostavili sta uspešno sodelovanje, krepitev knjižnično-planinske naveze ter se zahvalili vsem sodelujočim, ki so po zasnovi in scenariju Milene Jesenko ter režiji Vlada

Podgorška stkali včerajšnji večer.

Druženje smo ob klepetu in ogledu razstave knjig in planinske periodike zaključili s kozarcem pijače iz Matjašičeve zidanice in drugih dobrotah. Založba Nevidodunum pa je pripravila prodajo knjig.

Mateja Kus, profesorica slovenskega jezika, je zaposlena v Knjižnici Brežice, kjer skrbi za prireditveno dejavnost in odnose z javnostmi ter vodi bralno-pogovorna druženja bralnega krožka za odrasle. Kot ljubiteljica (za)pisane besede je že drugič z veliko naklonjenostjo sodelovala pri organizaciji in izvedbi programa Brati gore.

OB 20-LETNICI PODPISA LISTINE O POBRATENJU IN 30-LETNICI SODELOVANJA

Tone Jesenko

Sodelovanje s PD PTT Ljubljana se je začelo jeseni 1985, ko je tedanji podpredsednik PZS Jože Dobnik za izlet v neznano izbral Brežiško planinsko pot.

Ponovno srečanje je bilo 1990, ko smo skupaj prehodili del poti »Po poteh kozjanskih borecev« od Pečic do Bizeljskega. Od takrat dalje smo se dolgo srečevali dvakrat na leto – v spomladanskem času pri nas, poleti pri njih.

Normalna posledica pristnega prijateljskega in dolgoletnega druženja je bila, da sta društvi **na srečanju 14. aprila 1996 v Arnovem selu podpisali LISTINO PRIJATELJSTVA.**

V njej se prijateljski društvi zavezujeta,

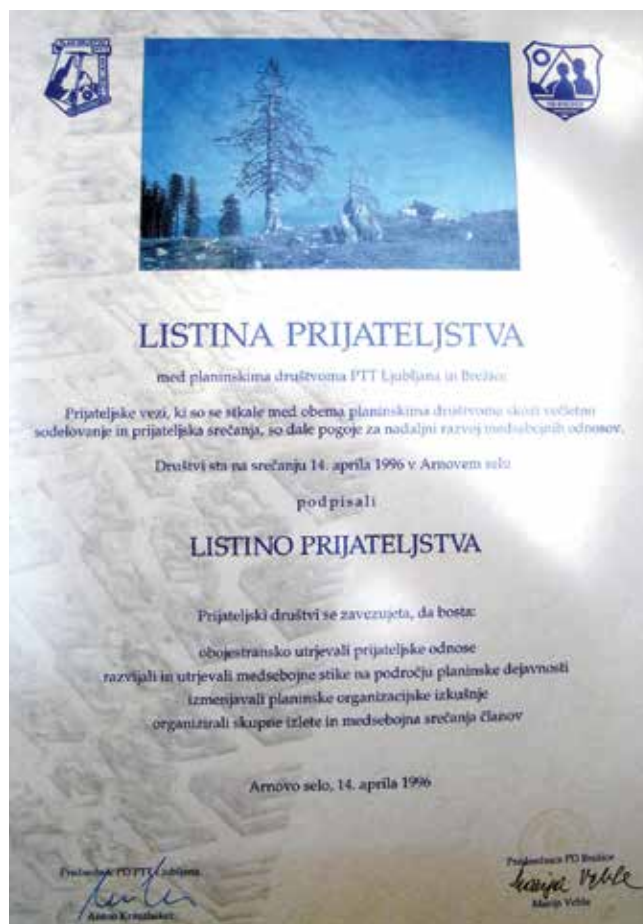
- da bosta obojestransko utrjevali prijateljske odnose,
- razvijali in utrjevali medsebojne stike na področju planinske dejavnosti,
- izmenjavali planinske organizacijske izkušnje,
- organizirali skupne izlete in medsebojna srečanja.

Listino sta podpisala takratni predsednik PD PTT Ljubljana **Anton Krauthaker** in tedanja predsednica PD Brežice **Marija Veble**.

24. 4. 2016 smo se spomnili tega dogodka in ga obeležili s skupnim pohodom po Kozjanskem.

Pot smo začeli v Pečicah in se povzpeli čez Goli vrh do gradu Podsreda. Po sprejemu udeležencev, malici in krajšem ogledu gradu smo se podali na pot do Svetih gor nad Bistrico ob Sotli ter jo zaključili z ogledom tamkajšnjih cerkva in kapel.

Druženje smo nadaljevali v Bistrici ob Sotli.

O NAS SO PISALI

Meho Tokić

Z novinarjem Dolenjskega lista Martinom Luzarjem smo se brežiški markacisti podali na pot od Globočic do Veliške Cirknice. Tako je nastal obsežen zapis, ki je bil objavljen v prilogi Živa. Markacisti se gospodu novinarju zahvaljujemo za pozornost.

Meho Tokić

Marjan Rovar, Mehó Tokić, novinar Martin Luzar in Martin Slovenec Foto Mehó Tokić

POSAVSKI Obzornik

Časopis za pokrajino Posavje, leto XXI, št. 2, četrtek, 19. januar 2017

www.PosavskiObzornik.si

K TOLARJU V SNEGU IN MRAZU - V teh januarskih dneh je zima po nekaj letih »suše« spet pokazala svoje zobe. O polarnem mrazu z zelo nizkimi temperaturami in prvi letošnji snežni pošiljki ter čudoviti zimski kulisi se tudi v Posavju govori tako rekoč na vsakem koraku. Prave zimske razmere pa 14. januarja niso niti najmanj zaustavile 72 udeležencev 11. pohoda Po poti slovenskega tolarja v organizaciji Planinskega društva Brežice. Gre za tradicionalni pohod z Osredka pri Podsredi k spomeniku slovenskega tolarja na Velikem vrhu. Pred desetimi leti so namreč brežiški planinci prvi valuti v samostojni Sloveniji v spomin postavili obeležje, saj ga je ravno takrat zamenjal evro, 15. januarja pa je minilo 25 let, odkar je Banka Slovenije izdala slovenske tolarje. V teh časih se vse bolj zdi, da evro zaradi vseh peripetij v zvezi z EU izgublja svojo pravo vrednost in se tudi Slovencem vse bolj kolca po edinem res slovenskem denarju.

Foto: Ivan Rožman

IZ PLANINSKEGA VESTNIKA

Planinski utrinki

Planinsko društvo Brežice,
februar 2016

Glasilo PD Brežice je dostojna publikacija, ki presega amatersko raven. Na šestdesetih straneh povzema bogato dejavnost društva, zajema vodniški, markacijski, naravovarstveni in mladinski odsek ter tekmovanja. Na kratko je predstavljeno njihovo delo, dopolnjeno z nekaj važnejšimi številčnimi podatki. Sledijo predstavitve planinskega tabora v Dovjem, skupine torkarjev, pohodov in planinskih večerov, na katerih predavatelji predstavljajo svoja doživetja. Nekam vmes so vtaknili finančno poročilo za leto 2015, iz katerega je razvidno, da društvo umno gospodari, saj ni pridelalo izgube, nasprotno, pozitivni saldo se je celo povečal. Zgodbe planincev, ki so jih doživljali na izletih, so zajete v osrednjem delu glasila. Sodelovali so tudi pri mednarodnem dogodku Brati gore, ki so ga pripravili v sodelovanju s Knjižnico Brežice. Na koncu je večstranski program izletov za leto 2016. Glasilo premore bogato fotografsko gradivo, ki popestri pisano besedo.

Mire Steinbuch

Planinska založba PZS izdaja planinske karte, planinske vodnike, strokovno literaturo, plezalne vodnike, leposlovje ter druge edicije, ki so namenjene ljubiteljem planinske literature. V letu 2016 je ponudila nekaj koristnih novosti, med njimi želimo opozoriti na:

- vodnik Julijske Alpe: Južni del Andraža Poljanca, ki se je pridružil kot tretji del prejšnjima Julijske Alpe: skupini Mangarta in Jalovca Jožeta Draba in Zahodne Julijske Alpe Klemna Janše; vsi trije so nadgradnja do sedaj napisanih vodnikov;
- vodnik Slovenska Istra, Čičarija, Brkini in Kras Milana Vinčeca;
- Ljudje v gorah Dušana Škodiča, to je zbirka petnajstih zgodovinskih zgodb z odličnimi ilustracijami.

Planinski založbi je uspelo izdati kar štiri nove zemljevide: Jalovec in Mangart, Bohinj, Stol, in Triglav v merilu 1:25.000. Podatki o planinskih poteh so posodobljeni, upoštevane so vse spremembe, ki so nastale na terenu. Zemljevidi so odličen pripomoček obiskovalcem gora na terenu.

Vabljeni k ogledu spletne strani Planinske založbe.

Slavica Tovšak,
Odbor za založništvo in informiranje pri PZS

Dva gorenjska pravnika – planinca sedeta k mizi pred brunarico, iz nahrbtnikov potegneta vsak svoj sendvič in pivo in hočeta jesti.

Prihiti natak in ju opozori na napis na brunarici: „Prepovedano jesti lastno hrano in piti lastno pijačo.”

Pravnika pogledata napis, se spogledata, med sabo zamenjata sendviča in pivo in mirno začeta jesti.

STE VEDELI,

- da so prve meritve in vremenske napovedi izpod Triglava začele nastajati avgusta 1954,
- da Slovenska vojska in Agencija Republike Slovenije za okolje od leta 2005 sodelujeta na področju hidrološke, oceanografske in lavinske dejavnosti ter spremljanju in proučevanju naravnih nesreč,
- da meteorologi na Kredarici v vseh letnih časih in vremenskih pogojih odčitavajo in posredujejo meteorološke podatke vsako uro od 4. – 21. ure na ARSO in da so vsi zbrani podatki deset minut čez uro že v mednarodni izmenjavi,
- da je na Kredarici tudi samodejna meteorološka postaja, ki podatke samodejno pošilja na ARSO,
- da poleg kontrole podatkov, ki jih odčitava samodejna meteorološka postaja, meteorologi odčitavajo in posredujejo tiste pojave, ki jih vidijo in jih samodejna meteorološka postaja ne more zaznati, kot so vrsta oblakov, količina oblačnosti, horizontalna vidljivost, višina snežne odeje in baza oblakov,
- da so posadke 151. helikopterske eskadrilje Slovenske vojske leta 2016 v reševalnih akcijah posredovale 360-krat, od tega 195-krat pri reševanju v gorah, prepeljale 400 poškodovanih ali obolelih, 800 reševalcev, 45 ton opreme za prvo pomoč ter nad pogorišča odvrogle okoli milijon litrov vode?

Kredarica Foto Matej Petrič

PROGRAM DRUŠTVENIH IZLETOV

JANUAR			
So 7. 1.	Novoletni pohod na Kum, 1220 m	F. Kržan, Jesenko	lahka snežna tura
Ne 8. 1.	Bohor, 982 m - srečanje posavskih planincev	Novak, Slovenec	lahka snežna tura
So 14. 1.	11. pohod Po poti slovenskega tolarja, 701 m	UO PD, Fux, Godler	lahka snežna tura
21. in 22. 1.	Kredarica, 2515 m, (Julijske Alpe)	F. Kržan, Novak	lahka snežna tura
FEBRUAR			
4. in 5. 2.	Komna, 1520 m, Lanževica, 2003 m (Julijske Alpe)	Hribar, Vimpolšek	lahka snežna tura
Pe 17. 2.	OBČNI ZBOR PD BREŽICE	UO PD	
Ne 26. 2.	Lovrenc-Veliko Kozje, 993 m (Posavsko hribovje)	Novak, Slovenec	lahka snežna tura
MAREC			
Ne 5. 3.	Krempa, 942m in Krok, 1122m nad dolino Kolpe	S. Matijevc, Hribar	lahka pot
Pe 17. 3.	Čistilna akcija po planinskih poteh	OVG, O. Kržan	lahka pot
So 18. 3.	Polhov Gradec - Koreno nad Horjulom	F. Kržan, Novak	lahka pot
Ne 26. 3.	33. Pohod po Brežiški planinski poti	UO PD, Slovenec,	lahka pot
APRIL			
Ne 2. 4.	Slavnik, 1028 m	Petelinc, Vimpolšek	lahka pot
Ne 9. 4.	Samobor- Veliki Dol -Oštrc, 752 m (Samoborsko gorje)	Bukovinski, Vanič	lahka pot
So 22. 4.	24. Rusov pohod na Sljeme, 1033 m	Slovenec	lahka pot
So 29. 4.	Po Slovenjegoriški poti VI. in VII. etapa: Gorišnica-Formin-Dolane-Markovci s PD PT Ljubljana	Jesenko, Ruža Tekavec	lahka pot
MAJ			
Ne 7. 5.	Ledeniki na Nanosu	Hribar, A. Matijevc	lahka pot
So 13. 5.	Lubnik, 1025 m - Gabrška gora (Škofjeloško hribovje)	S. Matijevc, Vanič	lahka pot
Ne 21. 5.	Ljubljansko barje, naravovarstveni izlet	OVG, O. Kržan	lahka pot
So 27. 5.	Najvišja domačija Gornik v Selah na Srednjem kotu, (Karavanke, Avstrija) z Jankom Megličem	Jesenko, J. Meglič	lahka pot
JUNIJ			
Ne 4. 6.	Velebit - Mali princ /Hrvaška/	Bukovinski, S. Matijevc	lahka pot
So 10. 6.	Potepanje po Veliki planini (Kamniško Savinske Alpe)	Gregl, Petelinc	lahka pot
So 17. 6.	DAN SLOVENSkih PLANINSKIH DOŽIVETIJ 2017, DOM POD STORŽIČEM, (Kam. Savinske Alpe)	UO, Fux	lahka pot
24. in 25. 6.	Po SPP - čez Pohorje od Maribora do Slovenj Gradca	Novak, F. Kržan	lahka pot
JULIJ			
1. in 2. 7.	Krn, 2244 m, Matajur, 1642 m (Julijske Alpe)	Jesenko, Gregl	zahtevna pot
8. do 15. 7.	DRUŽINSKI TABOR POD PECO (Karavanke)	Hribar, Vanič, Kržan, A. in S. Matijevc, Petelinc	
29. in 30. 7.	Kriški podi – Razor, 2601 m (Jul. Alpe)	Bukovinski, Vimpolšek	zelo zahtevna pot
AVGUST			
6. in 7. 8.	Triglav, 2864 m (Julijske Alpe)	F. Kržan, Petelinc	zahtevna pot
13. in 14. 8.	Skuta, 2532 m čez Žmavčarje, Kalška gora, 2047 m (Kamniško Savinske Alpe)	Petelinc, Gregl	zahtevna pot
19 in 20. 8.	Pl. Blato – Tičarica, 2091 m – Koča pri Triglavskih jezerih (Julijske Alpe)	Hribar, Vanič	lahka pot
So 26. 8.	Vrtaško sleme, 2077 m (Julijske Alpe)	Bukovinski, Hribar	zahtevna pot
SEPTEMBER			
Ne 3. 9.	Invazivne rastline pri nas, Čatež – Prilipe, naravovarstveni izlet	OVG, O. Kržan, Dušan Klenovšek	lahka pot
So 9. 9.	Poludnik, 1999 m, (Karnijske Alpe, Avstrija)	Jesenko, B. Vukovič	lahka pot
Ne 17. 9.	Govca, Olševa, 1929 m, (Karavanke)	Jesenko, F. Kržan	zahtevna pot
Ne 24. 9.	Kamniška Bistrica – Mokriška jama – Mokrica, 1853 m (Kam. Savinske Alpe)	Petelinc, S. Matijevc	zahtevna pot
So 30. 9.	Šmohor - srečanje zasavskih planincev, 95 let PD Laško	predsednik PD Brežice	
OKTOBER			
Ne 1. 10.	Izlet v neznanu	Danica Fux	lahka pot
So 7. 10.	Vegova učna pot - Moravče	F. Kržan, A. Matijevc	lahka pot
Ne 15. 10.	Kamniški Dedec, 1583 m iz Kamniške Bistrice planini (Kamniško Savinske Alpe)	Petelinc	lahka pot
So 21. 10.	41. Pohod po poteh Brežiške čete, Sromlje	UOPD, Slovenec, Gregl	lahka pot

PROGRAM ZA LETO 2017

NOVEMBER			
So 4. 11.	Rudnica - geološka pot po Kozjanskem	S. Matijevc	lahka pot
Ne 12. 11.	35. Martinov pohod in martinovanje	UO PD, Vimpolšek	lahka pot
Ne 19. 11.	Brestanica – Grmada nad Krškim	Novak	lahka pot
So 25. 11.	Rdeči Breg (Hlebov vrh) - Sv. Ignac na Pohorju	S. Matijevc, Vanič	lahka pot
DECEMBER			
So 2. 12.	Šmarna gora in Grmada	Gregl	lahka snežna tura
So 16. 12.	24. Nočni pohod na Cirknik, 621 m	Vimpolšek, Hribar	lahka snežna tura
To 26. 12.	20. tradicionalni pohod na Polom, s PD Polom Kostanjevica na Krki	Slovenec	lahka snežna tura

PROGRAM IZLETOV TORKARJEV

JANUAR			
3. 1.	Pišece – Veliki Špiček	lahka zimska pot	4 ure
10. 1.	Čatež – Sveti Vid	lahka zimska pot	3
17. 1.	Globoko – Veseli vrh	lahka zimska pot	3
24. 1.	Krška vas - Stankovo	lahka zimska pot	3
31. 1.	Artiče - Sromlje	lahka zimska pot	3.30
FEBRUAR			
7. 2.	Globočice - Izvir	lahka zimska pot	3.30 ure
14. 2.	Sromlje – Rucman vrh	lahka zimska pot	4
21. 2.	Gadova peč - Planina	lahka zimska pot	4
28. 2.	Pustovanje na Osredku	lahka zimska pot	4
MAREC			
7. 3.	Jablanca – Bohor - Koprivnik	lahka pot	4 ure
14. 3.	Globočice – Goli Cirknik	lahka pot	3
21. 3.	Kostanjevica – Aleksandrova koča	lahka pot	4
28. 3.	Osredek, rojstni dnevi	lahka pot	3
APRIL			
4. 4.	Laze – Korička reber	lahka pot	4 ure
11. 4.	Cerina - Prilipe	lahka pot	3
18. 4.	Krško – Grmada	lahka pot	3.30
25. 4.	Trebnje - Debenec avtobus, odhod ob 8.00	lahka pot	4
MAJ			
9. 5.	Srečanje s seniorji PD PT Ljubljana	lahka pot	4 ure
16. 5.	Pohod DU Posavja	lahka pot	4
23. 5.	Mozirje, Žekovc - Golte avtobus, odhod ob 6.00	lahka pot	4.30
30. 5.	Šutna - Planina	lahka pot	4
JUNIJ			
6. 6.	Dolenja vas - Zdole	lahka pot	4 ure
13. 6.	Prilipe – Bukovina	lahka pot	3.30
20. 6.	Hrastnik - Gore vlak, odhod ob 7.00	lahka pot	4
27. 6.	Kostanjevica - Lurd	lahka pot	4
SEPTEMBER			
5. 9.	Pišece – Veliki Špiček	lahka pot	4 ure
12. 9.	Čatež - Gaj	lahka pot	3.30
19. 9.	Izlet v neznano avtobus, odhod ob 6.00	lahka pot	4.30
26. 9.	Osredek, rojstni dnevi	lahka pot	3
OKTOBER			
3. 10.	Sevnica - Lisca vlak, odhod ob 7.00	lahka pot	4.30 ure
10. 10.	Sromlje - Orlica	lahka pot	4
17. 10.	Cerina Goli Cirknik, kostanjev piknik	lahka pot	4
24. 10.	Dramlja - Kojanci	lahka pot	3.30
NOVEMBER			
7. 11.	Laze – Lovski dom	lahka pot	4 ure
14. 11.	Pečice – Kunejev hram v Gorjanah	lahka pot	4
21. 11.	Krška vas - Vitove	lahka pot	3.30
28. 11.	Bizeljsko - Orešje	lahka pot	4
DECEMBER			
5. 12.	Čatež – Sveti Vid - Gadne	lahka zimska po	3 ure
12. 12.	Kapele - Jovsi	lahka zimska pot	3
19. 12.	Zaključni pohod, rojstni dnevi	lahka zimska pot	3.30

Opomba: vodja skupine lahko program okvirno spremeni oziroma prilagodi vremenskim razmeram.

OKVIRNI PROGRAM MLADINSKEGA ODSEKA

Izleti Mladinskega odseka:

14. januar 2017 11. pohod po poteh slovenskega tolarja, Mojca Šterk
18. marec 2017 BOHOR, Mojca Šterk, Sara Gregl
- 14.- 15. april 2017..... LISCA (dvodnevni izlet), Sara Gregl, Olga Kržan
18. junij 2017 Dan slovenskih planincev pri Domu pod Storžičem, Mojca Šterk
8. - 15. julij 2017 Družinski planinski tabor pod Peco
- avgust 2017 TRIGLAV (dvodnevni izlet), Mojca Šterk, Sara Gregl, Franci Kržan
15. september 2017 KUM, Mojca Šterk, Sara Gregl, Andreja in Simon Matijevec
21. oktober 2017 41. pohod po poteh brežiške čete, Mojca Šterk
11. november 2017 TRDINOV VRH, Mojca Šterk, Sara Gregl, Andreja in Simon Matijevec
16. december 2017 nočni pohod na Cirknik, Mojca Šterk

Tekmovanja:

- marec 2017 področno planinsko orientacijsko tekmovanje
- april 2017 področno planinsko orientacijsko tekmovanje
- maj 2017 SPOT državno planinsko orientacijsko tekmovanje
- november 2017 regijsko tekmovanje MLADINA IN GORE

KOLEDAR AKTIVNOSTI ŠIRŠEGA POMENA
V ORGANIZACIJI PD BREŽICE

DATUM PRIREDITVE	NAZIV, NAMEN IN KRAJ PRIREDITVE, POHODA IN DRUGE AKCIJE
Sobota, 14. 1. 2017	11. POHOD PO POTI SLOVENSKEGA TOLARJA, Veliki vrh nad Osredkom
Nedelja, 26. 3. 2017	33. POHOD PO BREŽIŠKI PLANINSKI POTI, Čatež ob Savi – Veliki Cirknik
Sobota, 21. 10. 2017	41. POHOD PO POTEH BREŽIŠKE ČETE, Sromlje
Nedelja, 12. 11. 2017	35. MARTINOV POHOD in martinovanje, kraj še ni določen
Sobota, 16. 12. 2017	24. NOČNI POHOD, Veliki Cirknik
Sobota, 13. 1. 2018	12. POHOD PO POTI SLOVENSKEGA TOLARJA, Veliki vrh nad Osredkom

Pohod na Kum bo spet vsako leto 2. januarja, ker je ta dan vrnjen kot praznik.

Tradicionalno Srečanje posavskih planincev na Bohorju je vsako prvo nedeljo v januarju.

Tradicionalni pohod Po poti slovenskega tolarja bo spet vsako prvo soboto v januarju.

PROGRAM VODNIŠKEGA ODSEKA

Z vso potrebno skrbnostjo in dobro organizacijo bomo izpeljali vse naše tradicionalne pohode in celotni izletniški program. Udeležili se bomo licenčnih izpopolnjevanj, ena kandidatka pa se bo udeležila tečaja za vodnike A kategorije.

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA VODNIKOV

PRIDOBITEV LICENCE

I. IZPOPOLNJEVANJE VODNIKOV PZS V SNEŽNIH RAZMERAH

Mija Novak
Tone Jesenko

II. IZPOPOLNJEVANJE VODNIKOV PZS V KOPNIH RAZMERAH

Darko Bukovinski
Sara Gregl
Tone Hribar
Nuša Vanič
Martin Slovenec
Martin Vimpolšek

PRIDOBITEV USPOSOBLJENOSTI

I. TEČAJ ZA VODNIKE PZS

Deljeni tečaj za vodnika PZS - lahke kopne ture - kategorija A

Mojca Šterk, mentorica na OŠ Cerklje ob Krki

VODNIKI PZS V PD BREŽICE

DARKO BUKOVINSKI

Kregarjeva ulica 22 A ,
8250 Brežice
e-pošta: darko.bukovinski@gov.si
GSM: 041 749 639

SARA GREGL

Sela pri Dobovi 7
8257 Dobova
e-pošta: sara.gregl@gmail.com
GSM: 031 422 646

STONE HRIBAR

Stritarjeva ulica A
8250 Brežice
e-pošta: anton.hribar@merkur.si
GSM: 041 679 754

STONE JESENKO

Pod obzidjem 20
8250 Brežice
e-pošta: tone.jesenko@siol.net
GSM: 051 323 335

FRANC KRŽAN

Mali vrh 21 č
8254 Globoko
e-pošta: stemat@siol.net
GSM: 031 638 911

ANDREJA MATIJEVC

Podgorje 32 b, 8255 Pišece
e-pošta:
andreja.matijevc@gmail.com
GSM: 041 614 565

SIMON MATIJEVC

Podgorje 32 b, 8255 Pišece
e-pošta:
simon.matijevc@gmail.com
GSM: 041 901 313

MIJA NOVAK

Curnovec 42 d,
8253 Artiče
e-pošta: Ginek.@sb-brežice.si
GSM: 040 655 903

FRANC PETELINC

Sela pri Dobovi 90 A,
8257 Dobova
e-pošta: petelinc@gmail.com
GSM: 030 383 577

MARTIN SLOVENEK

Gor. Skopice 33
8262 Krška vas
e-pošta: /
GSM: 041 440 156

NUŠA VANIČ

Bukošek 46 A
8250 Brežice
e-pošta: nusa.rozman@gmail.com
GSM: 031 596 162

TINE VIMPOLŠEK

Čolnarska pot 36, 8250 Brežice
e-pošta:
tine.vimpolsek@gmail.com
GSM: 031 332 577

PROGRAM ODSEKA MARKACISTOV

Markacista Milan Tomič in Martin Slovenec Foto Ivan Rožman

Odsek markacistov je skrbnik naslednjih planinskih poti na območju občine Brežice:

Evropska pešpot E7, Zasavska planinska pot, Brežiška planinska pot, Pot kozjanskih borcev, Pot slovenskega tolarja in Tončkina planinska pot. V letu 2017 bo skrbel, da bo vzdrževanje naštetih poti v skladu z Zakonom o planinskih poteh, splošnimi načeli varstva narave in stališči Komisije za varstvo gorske narave pri PZS.

- Na vseh planinskih poteh bodo preverili stanje smernih tabel in jih po potrebi obnovili ali zamenjali ter po oceni postavili dodatne smerne table, obnovili markacije, odstranili podrast, preverili stanje skrinjic za vpisne knjige, menjavali vpisne knjige in nadomeščali ukradene žige.
- Vzdrževali bodo oznake na Slovensko turno kolesarski poti čez naše območje in jih po potrebi dopolnili.
- Preverili bodo vrise svojih poti v Katastru planinskih poti in opravili potrebne popravke.
- Trasirali in označili bodo pot za 41. pohod Po poteh Brežiške čete, ki se bo tokrat začel v Sromljah.
- Bivak na Golem Cirkniku bodo zaščitili z ustreznim premazom.
- Udeležili se bodo zboru markacistov MDO zasavskih in posavskih PD, Zbora slovenskih markacistov ter delovne akcije ob dnevu slovenskih markacistov.

PROGRAM ODSEKA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

- Marec – čistilna akcija po planinskih poteh
- Maj – spoznavanje naravnih značilnosti Ljubljanskega barja
- September – spoznavanje invazivnih rastlin pri nas na lokaciji Čatež – Prilipe
- November – izlet po kozjanski geološki poti na Rudnico

Udeležili se bodo katerega od naravovarstvenih izletov, ki jih bo pripravil Odbor VGN pri Meddruštvenem odboru zasavskih in posavskih planinskih društev.

Načelnica odseka se bo udeležila licenčnega seminarja in zboru varuhov gorske narave, ki bo 25. 2. 2017 v Trziču.

ČLANARINA PZS V LETU 2017

Vrste članstva		Višina članarine v €
A	član z največjim obsegom ugodnosti	55,00
A/d	z družinskim popustom	50,00
B	polnoletna oseba z osnovnim obsegom ugodnosti	25,00
B/d	z družinskim popustom	20,00
B1	oseba starejša od 65 let z osnovnim obsegom ugodnosti	18,50
S+Š	srednješolec ali študent vključno do 26. leta starosti z osnovnim obsegom ugodnosti	16,00
S+Š/d	z družinskim popustom	12,80
P+O	predšolski in osnovnošolski otrok z osnovnim obsegom ugodnosti	7,00
P+O/d	z družinskim popustom	5,60

IZKAZNICA za novega člana je 2 €.

Novi člani prejmejo izkaznico po pošti na domači naslov, v roku 7 do 10 dni.

Predšolski otroci prejmejo ob vpisu Cici dnevnik, osnovnošolci pa dnevnik Mladi planinec.

DRUŽINSKI POPUST v vrednosti 20 %

Do družinskega popusta so upravičene družine, ki plačajo članarino v isto društvo za vse družinske člane sočasno. Za družinske člane se poleg staršev štejejo še mladi do vključno 26. leta, ki niso zaposleni ali so brez lastnih dohodkov. Za družino se šteje tudi mati samohranilka ali oče samohranilec z vsaj enim otrokom.

**Razen enostarševskih družin je do družinskega popusta upravičena družina,
ko se včlanita oba starša in otroci!**

Višina popusta je 20 % za vsakega člana, razen za člane A, ki imajo popust enak nominalni višini popusta članov B (5 €). Člani B1 niso upravičeni do družinskega popusta.

POMEMBNO: V vse vrste članarine je vključeno **zavarovanje reševanja v tujini** s 24 urno asistenco ter **dodatna zdravstvena asistenca ponesrečencu v tujini.**

PLAČILO članarine ali vpis v društvo uredite pri poverjenikih **Lauri Rueh, 040 202 064, Jožici Srpčič, 031 893 644, Jožici Dražil, 051 810 038, Veri Polak, 041 971 280 in Tonetu Jesenku, 051 323 335.**

Članarino lahko nakažete tudi na transakcijski račun društva: **02373-0010774302**

s pripisom priimkov in imen oseb, za katere se plačuje članarina.

Znamkice in program vam pošljemo po pošti.

Podrobnejša pojasnila o članarini, zavarovanju in ugodnostih lahko dobite pri poverjenikih

ali na spletni strani Planinske zveze Slovenije **www.pzs.si – ČLANSTVO**

Zahvaljujemo se vsem, ki imate radi planinstvo, ki cenite naše delo in nas pri izvajanju programa kakorkoli podpirate!

Hvala tudi novinarjem za objave!

Upravni odbor PD Brežice

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI

INTEGRAL

BREBUS

AVTOBUSNI PROMET
DELAVNICE • TURIZEM

BREŽICE

www.integral-brebus.si

SL - inženiring

Na Velikem Cirkniku Foto Tone Jesenko

Društveno priznanje Miču Tomiču za leto 2016 Foto Meho Tokič

Nočni pohod na Veliki Cirknik Foto Ivan Rožman

Krst na Grintovcu

Nočni pohod na Veliki Cirknik Foto Ivan Rožman

Počasi se daleč pride Foto Matej Petrič

Ivan Tomše in Bojan Jevševar, Brati gore 2016 Foto Borut Škof

Brati gore 2016 Foto Borut Škof

Razstava alpske literature, Brati gore 2016 Foto Borut Škof

Katja Prah na Krniških skalah Foto Tone Jesenko

Torkarji gredo na Debelo peč. Foto Tine Vimpolšek

Torkarji na cilju – Debela peč Foto Tine Vimpolšek

Jezikova nedelja, Bohor 1981, z mikrofonom Lojze Štih

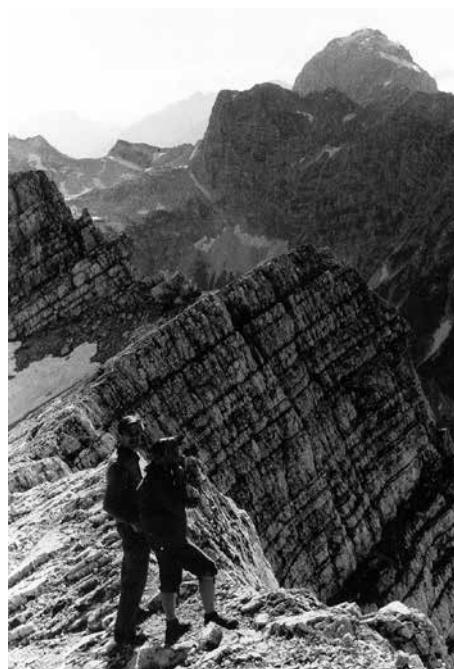
Ubogi konj na poti na Stol in izmenjava informacij, avgust 1992

Jezikova nedelja, Bohor 1981

Na Stenarju, julij 1994

Ivan Tomše in Meta Petrič, julij 1970

Javorniški rovt, 17. 5. 1992

